

Ob jubileju:

Srečno bodočnost, naša papirnica!

Prvič pred nabito polno vevško dvorano je Mešani pevski zbor Vevče izvedel celovečerni koncert, posvečen jubileju tovarne. Pevci so bili presunjeni nad navdušenim sprejemom

Tovarne imajo tako kot ljudje svoj rojstni datum, imajo svojo zgodovino rasti, padcev in vzponov. Svojo starost merijo s stanjem svojih strojev, ki jih je tehnološki razvoj priteral, da postanejo »stari« žez dvajsetimi ali celo že z desetimi leti. Zaradi tega pravimo, da se tovarne obnavljajo ne samo z novimi stroji, ampak tudi z novimi ljudmi, ljudmi, brez katerih bi bile samo brezlične grmade železa. In tu pridemo do tega, ki dela tovarno stalno mlado, vedno in znova močno; ve se, to je človek.

Ljudje so iz tovarne naredili skupnost, v kateri je združeno toliko stvari: od utrjene, do malem vojaške discipline, po izmenah in po strogo urejeni številčnicij ure, pa do samoupravnih sestankov, borbe za doseg plana, izvoza, delitve dohodka, pa vse do tistih pripovedi delovnih tovarišev v družini, o začetku gradnje hiše, o boleznih, o ljubezni, o malih stvareh, o mrznji,

o našem vsakdanjem dinarju... Koliko žolčnih razprav, šal, ljudske solidarnosti, včasih tudi nepravilnosti, ki izginejo! In vse to so ustvarili ljudje. Oni so temelji z vsemi vrlinami in nadami.

Vsak jubilej je sentimentalno vračanje nazaj, nostalgija spominov in marsikaj je vredno pomnenja, kajti veliko je bilo stvari, katerim smo bili priče.

Če bi bila tovarna človek, bi ji tesno stisnili roko in ji zaželeli večno mladost, ki se v njej stalno obnavlja ob vnemi delovnega človeka. Če pogledamo okoli sebe, je naša tovarna lepa, kot mladenka v polnem razevetju. In takšna, kot je, čestita papirnica svojim delavcem, ki jo skozi leta delajo vedno lepšo.

Zato smo domači hiši dobrih ljudi ob visokem — 140-letnem jubileju srčno zaželeli srečen praznik. In naj bodo tudi leta, ki prihajajo srečna!

Vida Bartol

Papirniški pihalni orkester Vevče je s svojim koncertom, posvečenim visokemu jubileju, znova dokazal, kako je iz dneva v dan boljši in vedno bolj priljubljen

Odločili smo se za nekatere nujne spremembe naših planskih dokumentov

Z odlokom skupščine SRS v začetku letošnjega leta smo bili vsi nosilci planiranja z ozirom na zaostrene in spremenjene pogoje gospodarjenja dolžni svoje srednjeročne planske akte preveriti in uskladiti z realnimi možnostmi razvoja. V ta namen je Zavod SR Slovenije za planiranje izdelal analize izvajanja družbenega plana SR Slovenije v letu 1981 in 1982 z oceno možnosti poslovanja v naslednjih letih tega srednjeročnega obdobja. Analiza je pokazala, da so naše možnosti investiranja v prihodnjih letih zelo zožene glede na izredno povečane obveznosti za odplačila inozemskih kreditov, predvidena pa je tudi nižja rast proizvodnje, s tem pa zelo omejene možnosti financiranja novih naložb.

Zato bi naj nosilci planiranja pri pregledu planskih aktov posvetili posebno pozornost investicijskim vlaganjem in ekonomskim odnosom s tujino. Prednost naj bi imele investicije, ki bodo v najmanj 50% deležu proizvajale za izvoz, ali pa zmanjševale uvozno odvisnost.

V planskih aktih naše DO smo izvozni usmerjenosti že do sedaj namenjali največjo pozornost in v tem pogledu planskih aktov nismo spreminjali. Vnesli pa smo spremembe v naš investicijski program s ciljem, da bi zmanjšali odvisnost od uvoženih surovin. Tako predvidevamo priprave in pričetek izgradnje novega obrata za proizvodnjo lesovine, ki bi ga dokončali v naslednjem srednjeročnem obdobju. Zmogljivost tega obrata bi bila 40.000 ton lesovine letno, s tem pa bi pokrili vse potrebe po lesovini, delno pa bi z ustreznim proizvodnim programom papirja nadomestili tudi celulozo. Vrednost celotne investicije bi bila ca. 600 milijonov din.

Ker pa na trgu obstoja tudi pomanjkanje lesa, smo se dogovorili z gozdnim gospodarstvom za sovlaganje v plantažiranje hitro rastočih nasadov, za kar bi od l. 1983 sovlagali 30 milj. din letno, to pa bi zadostovalo za ca. 200 ha nasadov letno.

Tudi na področju družbenega standarda bomo namenili dodatna sredstva za nadomestitev obstoječih, dotrajanih počitniških objektov ter nakup novih počitniških kapacitet. Tako naj bi v Pineti — Novigrad nadomestili stare hišice s hišicami tipa Jelovica, v Maredi pri Novigradu pa kupili 5 garsonjer.

Zaradi širjenja delovne organizacije bo potrebno odstraniti obstoječi samski dom, sedanje kapacitete tega doma pa bi delno nadomestili z izgradnjo dveh stanovanjskih blokov na Vevčah, delno pa rešili z dodeljevanjem manjših družbenih stanovanj.

Kljub omenjenim novim investicijam, ki jih predvidevamo v naših spremenjenih planskih aktih, pa naložb ne bomo povečevali; celo nekoliko nižje bodo. Odločili smo se namreč, da bomo priprave za postavitev PS 6 omejili zgolj na pripravo terena, manjše korekture pa smo opravili tudi na ostalih investicijah. Pri investiranju naložb bomo v največji meri koristili lastne višre sredstev, ostalo pa združena sredstva drugih DO in kredite.

O vseh teh spremembah in dopolnitvah planov smo obširno razpravljali na zborih delavcev, delavci TOZD Tehnični papir in TOZD Družbeni standard pa so se za te spremembe dokončno odločili na referendumu.

Milena A.

Združevanje sredstev za pospeševanje konvertibilnega izvoza

Ključna naloga pri uresničevanju politike ekonomske stabilizacije je izboljšanje plačilnobilančnega in deviznobilančnega položaja v SR Sloveniji. In med ukrepi, ki naj pomagajo k izvedbi tega, je prav gotovo tudi uveljavitev dodatnih republiških stimulacij za izvoznike na konvertibilno področje, med katere spada tudi Papirnica Vevče z izvozom papirja kot oplemenitenega proizvoda.

Dodatne stimulacije za izvoz v letu 1982 so predvidene iz naslednjih virov:

— 950 mio din sredstev, ki so zbrana iz presežkov prispevkov samoupravnih interesnih skupnosti v letu 1981;

— 240 mio din iz presežka dohodka Narodne banke Slovenije po zaključnem računu za leto 1981;

— 1000 mio din, ki so se v prvih šestih mesecih letošnjega leta zbrala v samoupravnih interesnih skupnostih družbenih dejavnosti preko dogovorjene planirane porabe.

Prilivi sredstev v SIS družbenih dejavnosti so v prvem polletju 1982 nad okviri, ki so bili sprejeti s samoupravnimi sporazumi o temeljnih planov za posamezna področja družbenih dejavnosti in sicer približno za 1000 mio din. Upoštevajoč zvezni zakon o načinu razpolaganja s presežki prihodkov SIS in DPS morajo SIS višek zbranih sredstev v prvem polletju letošnjega leta vrniti delavcem v združenem delu. Ti nastali presežki predstavljajo 25% predvidenih presežkov SIS na področju družbenih dejavnosti, ki bi jih te skupnosti zbrale v letu 1982 ob nezmanjšanih prispevnih stopnjah. Vzrok za tako visoke prilive je zlasti v hitrejšem gibanju osebnih dohodkov, na osnovi katerih so oblikovani prilivi denarnih sredstev SIS.

S podpisom samoupravnih sporazumov o temeljnih planov za posamezne družbene dejavnosti smo delavci v združenem delu sprejeli višine prispevnih stopenj, ki naj bi zagotovile izvajanje ovrednotenega dogovorjenega obsega in kvalitete programov za letošnje leto. Višek priliva

sredstev morajo SIS že med letom vrniti delavcem v združenem delu, ki pa se bomo odločili tokrat za drugačen način vračanja sredstev kot je to običajno. Na osnovi »Samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za pospeševanje izvoza v 1982. letu« bomo delavci pokazali pripravljenost, da se višek sredstev, zbranih v prvem polletju letos v SIS družbenih dejavnosti, usmeri za stimulacijo izvoza.

S sredstvi, ki bodo zbrana za dodatno pospeševanje izvoza na konvertibilno področje, bo stimuliran devizni priliv od izvoza blaga na konvertibilno področje in sicer selektivno tako, da izvoz surovin ne bo stimuliran, pospešen pa bo izvoz in devizni priliv za proizvode višje stopnje predelave. Za opredeljevanje teh proizvodov pa bo služil seznam proizvodov po odloku Zveznega izvršnega sveta o ukrepih za pospeševanje in vzpodbujanje ekonomskih odnosov s tujino v letu 1982. Glede na to je Samoupravna interesna skupnost SR Slovenije za ekonomske odnose s tujino že sprejela sklep, da se uvede od 1. julija 1982 dalje:

— dodatno povračilo v višini 3% na ustvarjeni konvertibilni devizni priliv, razen na priliv za izvoz surovin;

— dodatno povračilo v višini 7% (poleg povračila 3%) za devizni priliv od izvoza proizvodov najvišje stopnje obdelave po veljavnem seznamu.

Papir je uvrščen med proizvode visoke stopnje obdelave, za katere velja povračilo v višini 3% od ustvarjenega konvertibilnega izvoza.

Samoupravni sporazum, ki ga bomo delavci v združenem delu sprejemali o prerezpreditvi viška sredstev SIS družbenih dejavnosti za pospeševanje izvoza, vsebuje tudi usmeritev, da delavci v svojih aktih zagotovijo, da se ob znižanju prispevnih stopenj iz osebnih dohodkov v drugem polletju 1982 ne bodo povečali čisti osebni dohodki, ampak da se ta del čistega dohodka usmeri za zboljševanje materialne osnove združenega dela.

Vida Bartol

Gibanje proizvodnje v mesecu juliju 1982

TOZD Tehnični papir

	Doseženo		Indeks doseganja plana	
	VII. 82	ϕ I.-VII. 82	Plan ϕ mes. VII. 82	I.-VII. 82
1. Proizvodnja:				
papir skupaj ton	2.518	2.884	2.724	92,4
— od tega klas. pap.	1.603	1.112	1.470	109,1
— od tega premaz. pap.	915	1.305	1.254	73,0
Lesovina ton	381	360	333	114,4
El. energija MWh	3.348	3.676	3.500	95,7
Izvoz ton	1.007	1.031	1.169	86,2

2. Izkoriščanje zmogljivosti papirnih strojev

	VII. 82	ϕ I. 1982 I.-VII.	ϕ I. 1981	Plan 1982
II. PS	87,6	93,1	93,0	92,2
III. PS	83,6	91,8	91,7	91,6
IV. PS	88,2	91,8	91,1	91,1
Skupaj	86,5	92,2	91,9	91,6
PRS	64,9	67,2	62,0	
3. Izmet v %				
— klasični papir	14,2	12,0	12,1	
— premazani papir	20,4	19,7	22,6	

Državni prazniki ter povečanje zalog nedovršene proizvodnje sta bila glavna razloga za dokaj nizko proizvodnjo papirja. Tudi delež izmeta je v primerjavi s preteklimi meseci višji zaradi večjega deleža izvoznih delovnih nalogov. Proizvodni program je namreč vseboval v primerjavi s prejšnjimi meseci znatno več kulerjev za izvoz.

Le proizvodnja lesovine je bila zaradi potreb v osnovni proizvodnji nadpovprečna.

TOZD Grafični papir

	Doseženo		Indeks doseganja plana	
	VII. 82	ϕ I.-VII. 82	Plan ϕ mes. VII. 82	I.-VII. 82
Proizvodnja papirja				
ton:	3.131	3.285	3.092	101,3
Izvoz ton	777	1.485	1.167	66,6
Izkorišč. zmogljivosti				
V. PS %:	79,0	83,5	83,9	
Izmet v %	14,5	10,5	15,8	

Proizvodnja na V. PS je v juliju kljub praznikom nekoliko presešla planirano zaradi zmanjšanih zalog nedovršene proizvodnje. Izvoz je bil nizek, ne pa tudi proizvedene količine za izvoz, ki pa so se v glavnem odpremljale v mesecu avgustu.

Delež izmeta je nekoliko porasel, vendar je še vedno pod planiranim in lanskoletnim.

TOZD Veta

	Doseženo		Indeks doseganja plana	
	VII. 82	ϕ I.-VII. 82	Plan ϕ mes. VII. 82	I.-VII. 82
Proizvodnja:				
Tapete rolje	259.757	268.279	233.300	111,3
Lepilo zav.	8.970	16.911	29.166	30,8

Proizvodnja tapet je bila zaradi praznikov nižja od povprečne, še vedno pa nad planirano. Ugodne prodajne možnosti še nadalje omogočajo nemoteno proizvodnjo.

Proizvodnja lepila je zaradi pomanjkanja uvoženih komponent še vedno v upadanju.

Ob jubileju je naš kolektiv prejel številne čestitke poslovnih partnerjev; eno izmed njih objavljamo:

Ob visokem jubileju — 140-letnici pričetka strojne izdelave papirja na Vevčah — Vam delavci Inštituta za celulozo in papir iskreno čestitajo in želijo delovnih uspehov tudi v bodoče.

Inštitut za celulozo in papir se je čutil vedno ozko povezan prav s Papirnico Vevče, iz katere je tudi izšel, vedno je čutil utrip vašega delovnega kolektiva in se veselil vaših uspehov, ki so bili tudi naši uspehi.

V želji za čimboljše sodelovanje tudi v bodoče vam pošiljamo tovariške pozdrave!

Prizadevanja za čim boljše poslovanje v zoženih možnostih gospodarjenja

Z novim zakonom o razpolaganju s konvertibilnimi devizami so se vse DO znašle v dokaj težkem položaju. 24% od ustvarjenih deviz ostane delovnim organizacijam s tem, da je s to udeležbo treba pokriti vse železniške prevoze za izvoz in razne devizne participacije domačim dobaviteljem.

Papirnica Vevče ima v svoji strukturi izdelavnega programa 60% uvoženih surovin. Zato je povsem jasno, da s 24% udeležbo od ustvarjenih deviz ne bo možno brez posebnih ukrepov kolikor toliko normalno obratovati. V ta namen je vodstvo TOZD Blagovni promet pripravilo seznam ukrepov za normalno obratovanje.

Pri obstoječem stanju bi bili v drugem polletju namreč prisiljeni za ca. 87 dni ustaviti proizvodnjo od možnih 178 obratovalnih dni, kar pomeni skoraj polovični izpad proizvodnje. Ker se zavedamo, da izvoza ne smemo okrnjevati, bi morali v razpoložljivih dneh proizvesti ca. 11.500 ton za izvoz, kar pred-

stavlja približno 70% celotne proizvodnje.

Zaradi okrnjene proizvodnje ter večje udeležbe izvoza, kjer pa dosežemo slabše finančne rezultate, bi drugo polletje zaključili z 251 milijoni din izgube. Da situacija le ne bi bila tako porazna, je vodstvo TOZD Blagovni promet pripravilo seznam ukrepov, ki bi pripomogli k bolj normalnemu obratovanju. Ti ukrepi v glavnem zajemajo:

— terminski nakup deviz za 2300 ton celuloze oz. v dolarjih 1.060.000;

— kompenzacija s Poljsko, s katero bomo pridobili ob koriščenju izvoz-uvoz dodatno 2200 ton celuloze v razmerju 1:1 — 1.050.000 dolarjev;

— združevanje po veljavnih samopr. sporazumih s kupci ca. 300.000 dolarjev mesečno, skupno 1.500.000 dolarjev;

— odkup deviz od Medžimurske banke — 200.000 dolarjev;

— maloobsejni promet z Italijo 735.000 dolarjev;

— krediti aranžma z Avstrijo v višini 2.940.000 dolarjev;

— priliv, ki nam ostaja pri udeležbi 24,24% pa je 2.030.000 dolarjev;

Skupno razpoložljive devize bi bile torej 9.515.000 dolarjev.

V prvem polletju smo iz naših ustvarjenih in združenih deviznih sredstev porabili za uvoz 10.285.000 dolarjev. To pomeni, da nam bo v II. polletju zmanjkalo deviznih sredstev. Prizadevali si bomo dodatno pridobiti količine celuloze iz ZSSR izven blagovne liste v zvezi z izvozom slovenskih grafičnih in založniških uslug, poleg tega pa računamo tudi na možnost predelavnih poslov.

Kljub vsem tem prizadevanjem pa ni gotovo, da bomo v drugem polletju letošnjega leta polno obratovali. Z omenjenimi ukrepi smo seznanili tudi občinsko skupščino, ki je to zahtevala, o njih smo obvestili tudi SOZD Slovenija papir, RK za energ. ind. in gradbeništvo, Splošno združenje papirne industrije ter Skupščino mesta Ljubljane.

Milena A.

Ustvarjalno delovanje

V Delavskem domu Krško je bila 4. junija skupščina Sindikata delavcev grafične, papirne, založniške in časopisno informativne dejavnosti Slovenije.

Podano je bilo poročilo o aktivnosti in uresničevanju delovnih nalog republiškega odbora ter njegovih organov za obdobje 1978—1982, obdobje, ki je eno od najtežjih v povojni zgodovini socialistične Jugoslavije. V tem času sta umrla Edvard Kardelj in Josip Broz-Tito, zaostrele so se mednarodne gospodarske in politične razmere, ta čas bijemo eno od najtežjih bitk za stabilizacijo gospodarstva in socialističnega razvoja, soočamo pa se tudi z oživiljanjem nacionalističnih teženj. Zato je to obdobje za aktivnost sindikatov posebej pomembno tudi z vidika kontinuitete naše revolucije, ker je to čas velikih preizkušenj, odločnosti, sposobnosti in osveščenosti delavskega razreda pri nadaljnjem poglobljanju razvoja samoupravnih socialističnih odnosov. Zato je ta čas tudi pomemben mejnik za uresničevanje ustavnega položaja delavca v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja.

Sindikatu v naši družbi so dali kongresni sklepi ZKJ, ZKS, ZSJ, ZSS, Ustava in zakon o združenem delu ter drugi sistemski zakoni posebno vlogo in seveda s tem tudi večjo odgovornost. Vse to je tudi od našega sindikata dejavnosti zahtevalo še večjo aktivnost pri utrjevanju družbenoekonomskega položaja delavca v celozna, papirni, papirnopredelovalni, grafični, založniški in časopisno informativni dejavnosti.

Skupščina sindikata je v celoti sprejela poročilo rep. odbora sind. dejavnosti, v razpravi pa so delegati in gostje še posebej opozorili na nestabilne in zaostrene pogoje gospodarjenja v panogi, nenehno prisoten problem pomanjkanja osnovnih surovin za vsako dejavnost posebej in iz tega izhajajočo potrebo po dolgoročni zagotovitvi surovinne osnove, na nujnost, da se skupno, usklajeno in načrtno urejajo osnovna vprašanja skupnega razvoja, na to, da je združevanje dela in sredstev, ki je edina pot in temeljna usmeritev za urejanje medsebojnih družbenoekonomskih odnosov, prepočasno, da so planski akti premalo ali slabo usklajeni ter zato tudi nerealni. Izražena je

Tov. Vukašinu Lutovcu, novemu sekretarju republiškega odbora sindikata delavcev papirne, grafične, založniške in časopisno informativne dejavnosti Slovenije, želimo pri delu v RO veliko uspehov in tovariškega sodelovanja!

bila potreba po usklajevanju, uvoza in skupnega nastopa pri izvozu, ki ga je potrebno povečati na konvertibilno področje, po združevanju deviznih sredstev, po skupnem usklajevanju cen, nujnost večje delitve dela in specializacije proizvodnje, nujnost skupnega vlaganja in investiranja v prioritetne naložbe na podlagi resničnega samoupravnega sporazumevanja, potreba dograjevanja sistema delitve osebnih dohodkov na podlagi družbenega dogovora in strokovnih osnov. V razpravi so delegati spregovorili tudi o varstvu pri delu, posebej o vprašanju invalidnosti in invalidov v panogi, o nočnem delu žena, ki v panogah ne upada, o večji angažiranosti v inventivni dejavnosti, o problemu izobraževanja kadrov za panogo, posebej o problemu financiranja študija ob delu, podarek je bil na velikem gospodarskem pomenu akcije zbiranja starega papirja ter na nujnost za vlaganje v nasade hitrorastočih dreves — plantažiranje. Delegati so tudi ugotavljali, da v SOZD Slovenija papir nisc

še jasno opredeljeni cilji skupne politike. Delovne organizacije se namreč ne odpovedo funkcijam, ki jih imajo, a bi jih lahko združile v SOZD.

Proizvodnja roto papirja je v zaostrenih pogojih gospodarjenja otežkočena; osnovni problem je odnos med ceno surovine in energije ter ceno roto papirja, ki še ni rešen.

Vse te ugotovitve, stališča in opozorila bo republiški odbor upošteval pri svojem delu in jih vključil v program dela. Delovna usmeritev republiškega odbora in njegovih organov, ki ji je bila na skupščini soglasno sprejeta, bo obogatena s stališči skupščine, predvsem pa sta se za njeno dopolnitev izoblikovala dva predloga: zaradi izjemnega gospodarskega pomena podpiramo in se vseskozi vključujemo v akcijo zbiranja sekundarnih surovin, še posebej v akcijo zbiranja odpadnega papirja in pa podpora prizadevanjem za žagotvitev surovinne osnove; v tej smeri bo sindikat vodil tudi aktivnost v cilju ureditve nasadov hitrorastočih dreves za potrebe panoge.

Za minulo mandatno obdobje je v delu republiškega odbora sindikata naše panoge ugotovljen velik napredek in uspehi na posameznih področjih dela. Ob enem pa so doseženi uspehi obveza, da v bodoče še bolj ustvarjalno deluje pri uresničevanju idejne, politične in akcijske enotnosti ter da utrjuje našo organiziranost v skladu s potrebami nadaljnega razvoja socialističnega samoupravljanja.

Za to, da postanejo sindikati na vseh ravneh svoje organiziranosti resnično neposredni nosilci pomembnih nalog in akcij, ki zadevajo delovne ljudi na vseh področjih njihovega dela in življenja, so dani vsi pogoji. Kako bomo te možnosti uresničili v družbeni praksi, pa je v veliki meri odvisno tudi od delegatov, ki jim je zaupano odgovorno delo v republiškem odboru in njegovih organih.

K uspešnemu delu republiškega odbora sindikata naše panoge je nedvomno veliko prispeval kot strokovni sodelavec sekretar RO tov. Milan Deisinger, ki je dve mandatni obdobji takorekoč »živel z odborom«; v ime, nu papirničarjev se mu za njegovo požrtvovalno delo iskreno zahvaljujem.

Vida B.

Pogoji gospodarjenja se vedno bolj zaostrojujejo

Ze poldrugo leto ugotavljamo, da so pogoji poslovanja izredno težki, vsekakor pa najtežji na področju preskrbe s surovinami. Kljub temu pa smo v prvem polletju letošnjega leta, razen nekaj-dnevnega zastoja na PS 5, obratovali neprekinjeno, proizvodni in finančni rezultati pa so bili v vseh proizvodnih TOZD dokaj ugodni.

Lanskoletno proizvodnjo in proizvodne plane so presegle vse proizvodne TOZD, 13% pa je bil presežen tudi količinski izvozni plan papirja ter načrtovani in lanskoletni finančni rezultati. Na poslovni uspeh so pozitivno vplivali predvsem naslednji faktorji: višja proizvodnja, proizvodni asortiman papirjev, usklajene prodajne cene z ostalimi proizvajalci papirjev pa tudi pri izvozu smo dosegli višje cene zaradi tečajnih razlik in višjih stimulacij.

Le TOZD VETA prikazuje v primerjavi z lanskoletnim nekoliko slabši finančni uspeh in to kljub višji proizvodnji, kar pa je razumljivo z ozirom na nespremenjene prodajne cene tapet ob višjih proizvodnih stroških.

Vsekakor pa so obeti za II. polletje mnogo slabši, saj nam je

novi zakon o razpolaganju z devizami omejil možnosti uvoza repromateriala v taki meri, da nam je v naslednjih mesecih zagotovljeno le polovično obratovanje papirnih strojev. Proizvajati pa bomo morali v glavnem za izvoz, kar pa pomeni ob znatno nižjih doseženih cenah na tujem trgu še dodatni izpad dohodka.

Celotni prihodek delovne organizacije je bil v I. polletju 6% nad planiranim ter 61% večji od lanskoletnega in znaša 2.018.182 tisoč dinarjev. Glede na manjšo rast porabljenih sredstev od rasti celotnega prihodka, smo dosegli višji dohodek, ki je glede na plan za 19% večji, v primerjavi z lanskim polletjem pa kar za 93%.

Glede na tako rast dohodka in visok delež izvoza, nam je družbeni dogovor o razporejanju dohodka in osebnih dohodkov omogočil za 38% višje OD kot v lanskem polletju.

Za sklade in amortizacijo nad predpisano stopnjo nam je ostalo 222.671 tisoč dinarjev, s čimer je bil plan presežen za 29%. Rezultati posameznih TOZD pa so naslednji:

Tudi proizvodnja na V. PS je presešla planirano in lanskoletno količino, kar je, kot je razvidno iz tabele, predvsem rezultat nižjega izmeta. Le-ta pa ni toliko rezultat boljšega dela kot posledica razmer na domačem trgu, ki spričo pomanjkanja papirja absorbira tudi manj kvalitetno blago. Res je pa, da je bilo izvozno breme v tem polletju prenešeno na TOZD Grafični papir, saj je bilo glede na lansko polletje izvoženo ca. 3800 ton več papirja, pa tudi plan izvoza je bil presežen za 2600 ton. Brez prizadevanj vseh zaposlenih tega uspeha sigurno ne bi bilo, še posebno pri taki surovinski krizi.

Finančni rezultati so bili tokrat prvič od začetka obratovanja petega papirnega stroja ugodni, kljub izredno visokim obremenitvam z obrestmi od osnovnih sredstev. Celotni prihodek je znašal 977.520 tisoč din, kar je 3% nad planiranim in 69% več, kot v lanskem polletju.

Porabljena sredstva so tudi v tej TOZD naraščala počasneje od celotnega prihodka, zato pa je ustvarjeni dohodek večji za 17% od planskega in 56% od lanskoletnega. Za sklade z amortizacijo nad pred. stop. je ostalo 73.553 tisoč din, to pa presega planska predvidevanja za ca. 36 odstotkov.

priпомogel k še dokaj ugodnemu finančnemu rezultatu.

Celotni prihodek je znašal 159.053 tisoč din in je bil večji od planiranega za 16% ter presegel lanskega za 21%. Povečanje je bilo doseženo izključno z večjo proizvodnjo in večjim izvozom. Porabljena sredstva so porasla za 42%, kar je več od rasti celotnega prihodka in je tudi odločilno vplivalo na ustvarjeni dohodek. Le-ta znaša 46.145 tisoč din in je 12% nižji od lanskoletnega. Na izredno povečana porabljena sredstva so vplivale predvsem višje cene papirjev ter tudi ostalega materiala. Za sklade z amortizacijo nad predpisano stopnjo je ostalo 26.650 tisoč din, kar je 30% manj kot v lanskem polletju.

TOZD VETA

	Doseženo I. polletje		Indeks	
	1982	1981	Plan I. poll. 82	I. poll. 81 = 100
1. PROIZVODNJA				
Tapete rolic	1.618.198	1.576.750	1.400.000	103
Lepilo zavrtkov	109.405	171.570	175.000	64
2. REALIZACIJA (externa)				
Tapete in lepilo v 000 din:	167.894	139.879	141.629	120
— od tega izvoz rolic	515.000	420.000	500.000	123
3. IZKORIŠČANJE ZMOGLJIVOSTI TAPETNIH STROJEV				
Stopnja v %	74,3	76,1	65,8	
4. IZMET V %	9,4	9,8	9,2 (v l. 1981)	

TOZD TEHNIČNI PAPIR

	Doseženo I. polletje		Indeks	
	1982	1981	Plan I. poll. 82	I. poll. 81 = 100
1. PROIZVODNJA:				
Papir skupaj ton	17.668	16.468	16.342	107
— od tega klasični	9.451	9.247	8.817	102
— od tega premazani	8.217	7.221	7.525	114
Lesovina ton	2.143	2.036	2.000	125
El. energija MWh	2.143	2.036	2.000	105
Para MWh	159.247	158.310	159.060	101
2. REALIZACIJA (externa):				
Papir skupaj v 000 din	850.620	501.590	776.719	170
— od tega izvoz v tonah	6.209	7.095	7.017	88
3. STOPNJA IZKORIŠČENJA PAPIRNIH TER PREMAZNEGA STROJA V %:				
Papirni stroji	93,3	92,1	91,6	
Premazni stroj	67,5	61,2	62,0 (v l. 1981)	
IZMET V %:				
Papirni stroji	11,7	13,0	12,1 (v l. 1981)	
Premazni stroj	19,7	21,5	22,6 (v l. 1981)	

Proizvodni plani so bili preseženi v vseh dejavnostih, razen pri električni energiji, prav tako tudi lanskoletni rezultati iz istega obdobja. Minimalni zastoji na papirnih strojih, ki so rezultat kvalitetnega dela vzdrževalnih obratov, nižji izmet ter proizvodni program z manjšim deležem papirjev za izvoz, so bili glavni razlogi za povečanje proizvodnje.

Izvozne obremenitve so bile z ozirom na kvalitete papirjev prenešene na TOZD Grafični papir, vendar pa bo izpad po vsej ver-

jetnosti nadoknaden v II. polletju, ker se je ponovno odprlo iransko tržišče.

Celotni prihodek TOZD Tehnični papir znaša v I. polletju 1.073.004 tisoč dinarjev, kar je za 1% več od postavljenega plana in 56% več kot v lanskem polletju. Ker so porabljena sredstva rasla počasneje od celotnega prihodka, so bili višji tudi ustvarjeni skladi z amortizacijo nad predpisano stopnjo, ki so znašali 116.649 tisoč din, kar predstavlja 23% preseganje plana.

TOZD GRAFIČNI PAPIR

	Doseženo I. polletje		Indeks	
	1982	1981	Plan I. poll. 82	I. poll. 81 = 100
1. PROIZVODNJA:				
Papir ton	19.865	18.718	18.550	106
REALIZACIJA (externa)				
Papir v 000 din	1.058.585	608.440	973.474	174
— od tega izvoz v tonah	9.619	5.776	7.000	167
3. STOPNJA IZKORIŠČENJA V.PS V %:	84,3	84,3	83,9	
4. IZMET V %:	9,8	16,3	15,8	

Kulturni teden so popestrili s celovečernim nastopom tudi člani akademske folklorne skupine France Marolt in razpoloženim obiskovalcem prikazali ples in pesmi jugoslovanskih narodov

Proizvodnja tapet je precej presešla planirane in lanskoletne količine. Le proizvodnja lepila je z ozirom na pomanjkanje ene od komponent, ki je potrebna za sestavo in jo uvažamo, nižja. Fi-

nančno pa uspeh ni bil na lanskoletni ravni, na kar so vplivale nespremenjene prodajne cene tapet ob povečanih stroških; le povečan izvoz je z višjimi doseženimi cenami kot doma veliko

Nova družba Transobir

V Sloveniji so nekatere delovne organizacije, ko so v lanskem letu kupovale same celulozo v inozemstvu precej dražje, kot bi jo zanje lahko kupila tovarna OBIR. Po analizi splošnega združenja je bilo ugotovljeno, da smo samo zato izgubili ca. 16 milijonov šilingov dragocenih deviz. Zato je naloga sindikata za podporo ustanovitve mešanega trgovskega podjetja TRANSOBIR, s sedežem v Miklaushofu v Avstriji nujna! Mešano podjetje v tujini TRANSOBIR, družbo z omejenim poročtvom, naj bi ustanovile vse DO, združene v SOZD Slovenija papir, Gorenjski tisk Kranj, Mladinska knjiga TOZD Tiskarna, Delo — TOZD knjižni in komercialni tisk, firma Grosing iz Dunaja in tovarna OBIR.

Predlog samoupravnih aktov novoustanovljene družbe, katere predmet poslovanja je trgovanje z blagom vseh vrst, vključno izvoz ali uvoz, zlasti s tistim blagom, ki lahko služi proizvodnji celuloze in papirja, so v teh dneh v razpravi med nami in o katerih sprejemu se bomo odločali na samoupravnih organih.

V. B.

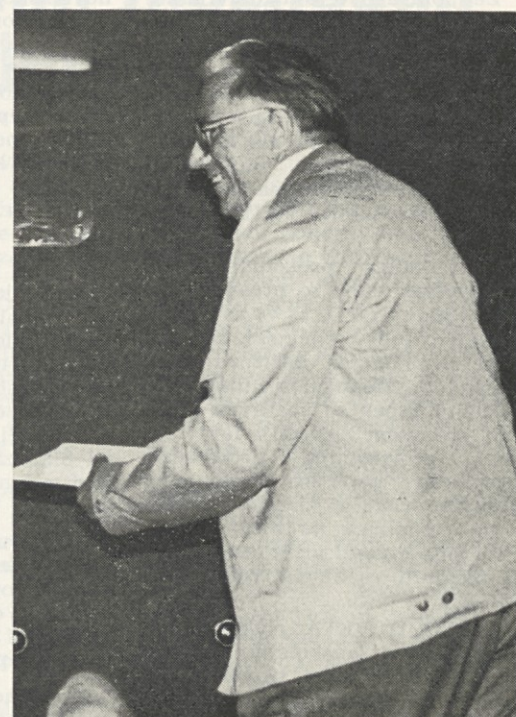
Kot že omenjeno, bo potekalo gospodarjenje v naslednjih mesecih z ozirom na zakon o razpolaganju s konvertibilnimi devizami, še v težjih razmerah. V ta namen je TOZD Blagovni promet pripravila načrt ukrepov za nemoteno obratovanje, ki bodo v kolikor bodo uresničeni, vsaj delno pripomogli h kolikor toliko normalni oskrbi s surovinami.

Milena Avbelj

Vevški papirničarji in krajanji Vevč in

Dan borev smo Vevčani in Kašljani letos počastili z visokim delovnim jubilejem; petek, 2. julija in sobota, 3. julija, sta bila praznika našega kolektiva in krajanov Vevč in Zg. Kašlja. Slavili smo 140-letnico obstoja Papirnice Vevče.

2. julija ob 12. uri je bila slavnostna seja delavskega sveta delovne organizacije, ki so se je poleg delegatov delavskega sveta udeležili naši poslovni partnerji. Sejo je vodil sedanji predsednik Anton Peternel, direktor DO mr. Stane Ermenc pa je prisotne pozdravil in jih seznanil v kratkem o zgodovini vevške papirnice. 86. delovnim organizacijam — našim najozjim poslovnim partnerjem — sta predsednik in direktor podelila priznanja in plakete za dolgoletno uspešno poslovno sodelovanje, ki je prispevalo k našemu razvoju. Objavljamo nekaj fotografij predstavnikov teh firm ob prevzemu priznanj:

Besedilo Vida Bertol

Foto: Marko Jagodič

Mladinska knjiga — TOZD Tiskarna, Ljubljana

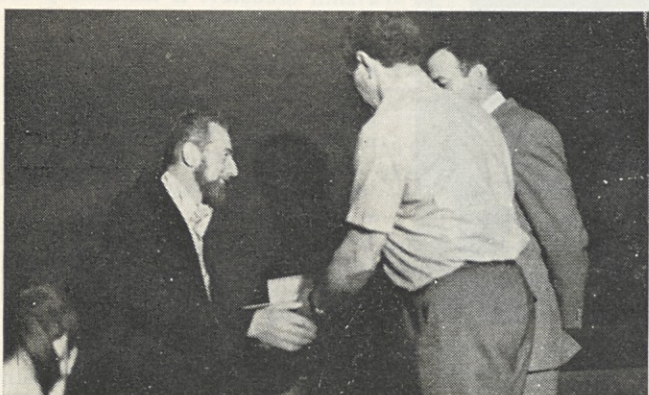
Državna založba, Ljubljana

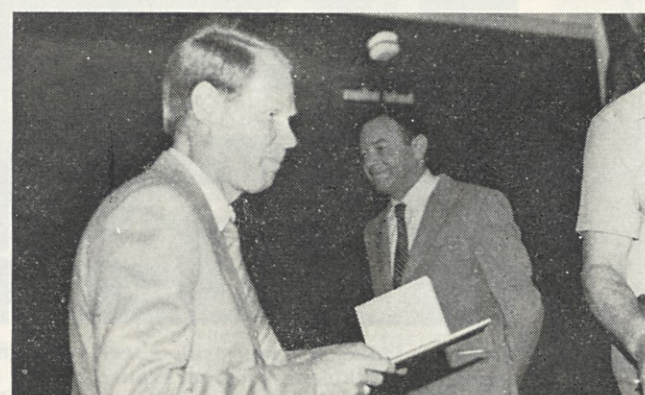
TOZD Kemin, Ljubljana

Svijetlost, Sarajevo

Gorenjski tisk, Kranj

Borregaard, Villach

CGP Delo, Ljubljana

Grafika, Zagreb

Elof Hansson, Göteborg

Tovarna Obir, Reberca

Cankarjeva založba, Ljubljana

Genex, Beograd

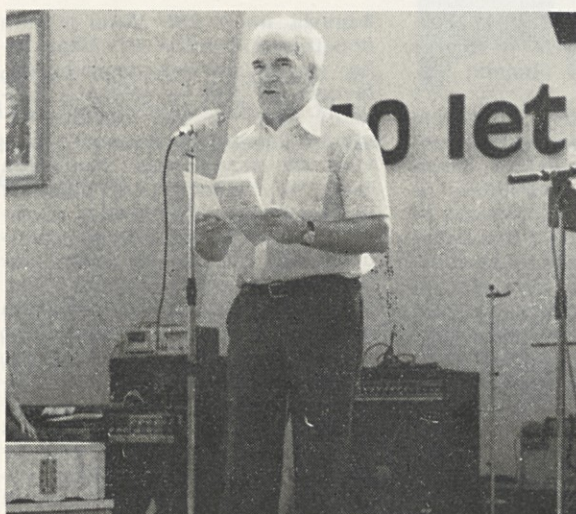

Papirografika, Ljubljana

Zgornjega Kašlja smo slavili visok jubilej

Gostje s spremljevalci in člani delavskega sveta odhajajo s slavnostne seje delavskega sveta na kosilo v letno kopališče

Na osrednji sobotni prireditvi je bil slavnostni govornik predsednik skupščine SR Slovenije Vinko Hafner. Dotaknil se je sedanjega težkega gospodarskega položaja in prizadevanja vevških papirničarjev v njem

Posebno dobrodošli na papirniškem in krajevnem slavlju so bili tudi naši dragi upokojenci

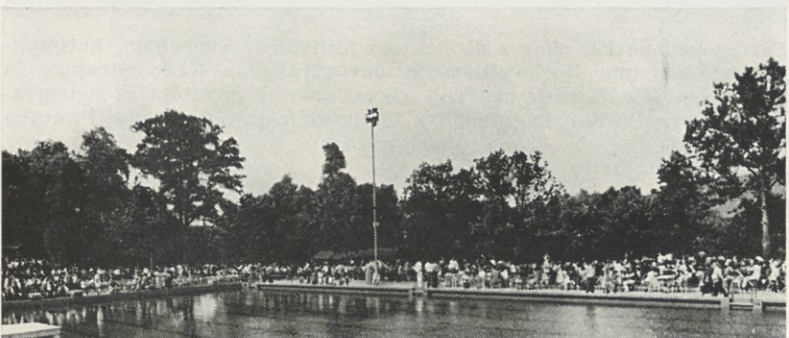
V prijetnem tovariškem vzdušju, ob kulturnem programu plesalcev skupine France Marolt in ob zvokih ansambla Šok s pevko Ditko Haberl je minilo v letnem kopališču petkovo popoldne, namenjeno našim poslovnim gostom

Vabilu na proslavitev našega visokega jubileja so se odzvali tudi številni gostje, predstavniki družbeno-političnega in gospodarskega življenja naše občine, mesta in republike, predstavniki jugoslovanskih papirnic ter številni poslovni partnerji iz domovine in inozemstva, s katerimi sodelujemo že vrsto let

Ker je bila temperatura kar visoka, saj je sonce neusmiljeno pripikalo, je »Franceljevo« mrzlo pivo bilo pravi balzam za izsušena grla

Sobotne slovesnosti in družabnega srečanja v letnem kopališču Vevče se je udeležilo preko 3000 krajanov

Prgram je povezovala Milenka Boveon

Igralec Slovenskega narodnega gledališča Drama iz Ljubljane Andrej Kurent

Pevka Marjana Deržaj, ki je znala neverjetno razgibati obiskovalce, in pevec Ignac Junkar

V kulturnem programu so na prireditvi sodelovali pevci Mešanega pevskega zbora Vevče, Papirniški pihalni orkester Vevče, solist ljubljanske Opere in krajan krajevnega skupnosti Vevče — Zg. Kašelj, baritonist Ignac Junkar

Na živahnem družabnem popoldnevu, ki se je potegnilo pozno v noč, smo se vsi skupaj poveselili, se zavrteli — mladi in ne več tako mladi — ob prijetnih zvokih ansambla Šok, pokramljali o tem in onem, spleтали nove tovariške vezi in pozabili na vsakdanje skrbi; izrečeno je bilo veliko besed, obujeni so bili stari spomini in utrjene misli za prihodnost

Novo v zakonu o delovnih razmerjih

Po precej dolgotrajnih pripravah je skupščina SR Slovenije 14. julija sprejela spremembe in dopolnitve zakona o delovnih razmerjih. Potreba po teh spremembah se je pokazala pri praktičnem izvajanju zakona o delovnih razmerjih, sprejetega v decembru 1977, zlasti v sedanjih zaostrenih pogojih gospodarjenja. Spremembe so precej obsežne, saj zajemajo četrtno členov zakona, dodanih pa je deset novih členov.

Ker spremembe zakona vplivajo na naše pravice in obveznosti iz delovnega razmerja, je zelo pomembno, da se z njimi seznanimo. To še predvsem zato, ker bomo morali do konca leta uskladiti s spremembami zakona naše pravilnike o delovnih razmerjih in urediti v njih še več vprašanih, kot doslej.

Prva sprememba se nanaša na pogoje za sklenitev delovnega razmerja, določene s pravilnikom o razvidu del in nalog. Po novem se sme s tem pravilnikom določiti **delovne izkušnje (praksa)** kot posebno zahtevo le za opravljanje tistih del in nalog, pri katerih so te izkušnje potrebne glede na njihovo vrsto, zahtevnost in odgovornost in ne glede na zahtevano stopnjo strokovne izobrazbe.

Pojem **delovne zmožnosti** je bolj precizno določen kot doslej. S tem pojmom so sedaj označena tista strokovna znanja, sposobnosti in spretnosti, ki jih je delavec pridobil z uspešnim končanim usposabljanjem z delom, poleg tega pa tudi uspešno opravljanje del oziroma nalog v neposrednem proizvodnem ali drugem delovnem procesu. Uspešnost se ugotavlja na način in po postopku, določenem s pravilnikom.

Minimalni rok za prijavo na oglas ali razpis prostih del in nalog je skrajšan s 15 na 8 dni. Brez oglasa ali javnega razpisa se lahko sklene delovno razmerje dodatno še z udeležencem usmerjenega izobraževanja, ki je s podpisom posebne izjave vzpostavil medsebojno razmerje z delavci TOZD, in z neposredno invalidno osebo. S tem se hoče bolj učinkovito zagotoviti zaposlitev delovnim invalidom.

Da bi preprečili izigravanje **delovnega razmerja za določen čas**, se s spremembo zakona časovno omejuje delovno razmerje za določen čas in sicer na devet mesecev, če gre za izvršitev dela, ki je po svoji naravi časovno omejena, oziroma na šest mesecev, če gre za začasno povečanje obsega dela TOZD. S tem je onemogočeno podaljševanje oziroma ponovno sklepanje takšnega delovnega razmerja za isto delo. Če pa začasno povečani obseg dela v TOZD postane trajen, lahko delavec, ki je bil sprejet za določen čas, sklene brez objave del in nalog delovno razmerje za nedoločen čas. Isto pravico ima tudi v primeru, če je bil sprejet zaradi nadomeščanja odsotnega delavca in temu delavcu nato preneha delovno razmerje.

Delavci TOZD so dolžni, da v vsakem letu sklenejo delovno razmerje z določenim številom **priljubljenikov**. To število morajo določiti vsako leto do 31. decembra. Odpadla pa je prvotno predlagana določba, da se zaposli po enega pripravnika na vsakih 50 delavcev.

Spremembe zakona olajšujejo prehod delavcev, ki so postali tako imenovani »tehnološki presežek«, nadalje delavcev, ki niso bili ponovno izbrani ob reelekciji ter delovnim invalidom in delavcem, ki ne izpolnjujejo več pogojev za opravljanje dosedanjega dela, v drugo organizacijo združenega dela, ki ni v sestavi DO ali SOZD. Za takšen prehod ni več potreben oglas ali javni razpis, ampak zadostuje sporazum organov upravljanja obeh

TOZD. S tem se hoče izboljšati socialna varnost teh delavcev, zlasti invalidov in obolelih delavcev.

Spremembe zakona olajšujejo tudi nov institut **začasne razporeditve delavca na dela v drugo TOZD**. Takšna razporeditev je možna, kadar delavcu začasno ni mogoče zagotoviti dela v njegovi TOZD zaradi pomanjkanja surovin, repromateriala, okvar in podobno ter je potrebna pomoč drugi TOZD, traja pa lahko največ šest mesecev. V tem času obdrži delavec vse pravice, obveznosti in odgovornosti v matični TOZD. O tem se sporazumeta organa upravljanja obeh TOZD.

Določbe zakona o **delovnem času** so precej razširjene. Doslej so bile vse OŽD — razen tistih s sezonskim značajem — vezane na 42-urni delovni teden. Sprememba zakona pa predvideva možnost neenakomerne razporeditve delovnega časa med letom, če to zahteva narava dejavnosti ali določenih del v TOZD. V tem primeru se upošteva 42-urni teden kot povprečno delovno obveznost posameznega delavca za obdobje, ki ga določi pravilnik in ki ne sme biti daljši od enega leta. Delovni čas se lahko prerazporedi tudi začasno v primerih višje sile ali izjemnih okoliščin (prekinitev dobave energije, okvare na strojih, ovire v dobavi materiala, ovire v prometu itd.), zaradi katerih pride do zmanjšanja obsega ali do prekinitve dela. Pogoje in način te začasne prerazporeditve moramo določiti s pravilnikom o delovnih razmerjih. Tudi v tem primeru se upošteva 42-urni teden kot povprečna delovna obveznost v okviru tega časovno omejenega obdobja. Vendar pa je treba poudariti, da tudi v primerih navedenih prerazporeditev delovnega časa ostane v veljavi prepoved nadurnega dela za mladino, nosečnice, matere z otrokom do enega leta in delavce, ki bi se jim lahko zdravstveno stanje poslabšalo.

Zaradi čimboljšega varstva otrok je predvidena možnost, da lahko delavka začne delati s krajšim delovnim časom, če tako terjajo koristi otroka.

V zvezi s širjenjem zaposlitvenih možnosti spremembe zakona postružujejo pogoje za delo delavca, ki že dela poln delovni čas, da lahko dela še v eni TOZD, vendar največ eno tretjino polnega delovnega časa. Takšno delo je treba objaviti vsakih 12 mesecev, čeprav gre za delo strokovnjakov, katerih strokovna pomoč je težko pogrešljiva. Doslej objavljane teh del strokovnjakov ni bilo predpisano.

Spremembe zakona prinašajo tudi občutne **omejitve nadurnega dela**. Omejeno je na 30 ur mesečno (doslej 12 ur tedensko). Pojem »dela v podaljšanem delovnem času« je črtana iz zakona. Takšno delo je bilo do sedaj možno v primerih, kjer sta splošni družbeni interes in narava dejavnosti terjala, da se brez prekinitve opravijo določena dela, tega pa ni bilo mogoče zagotoviti z ustrežno reorganizacijo ali prerazporeditvijo delovnega časa. Sedaj se bo dejansko delo v tem času štel kot nadurno delo, preostali čas v okviru podaljšanega delovnega časa pa se bo štel kot čas neposredne pripravljenosti za delo, ki se ne šteje v delovni čas. Posebni zakoni pa bodo za posamezne dejavnosti določili pojme »dežurstva« ali »stalne pripravljenosti za delo« kot posebnega organizacijskega pojma, ki ga n: mogoče šteti kot obliko delovnega časa.

Ker se vsem delovnim invalidom ne da določiti telesne okvare po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ne kateri niso mogli uresničevati pravice od **povečanega letnega**

dopusta do 5 dni. Zato je bila dopolnjena določba 91. člena tako, da ta pravica pripada delavcem, ki jim je priznana najmanj 60% telesna okvara, delovnim invalidom, ki imajo pravico do skrajšanega delovnega časa, ter delavcem, ki negujejo in varujejo zdravstveno prizadeto osebo (težje telesno prizadeto, ali zmerno do težko duševno prizadeto).

Spremembe zakona prinašajo novost tudi v tem, da dopuščajo **prenos dela** dopusta nad 12 delovnih dni v prihodnje leto, najdalj do konca februarja. Pogoje za ta prenos bo treba določiti s pravilnikom. Novost je tudi v tem, da se **kollektivni dopust** lahko določi tudi, kadar nastopi primer prekinitve ali zmanjšanja obsega dela zaradi višje sile ali izjemnih okoliščin, npr. pomanjkanje energije, surovin, okvar itd.

Določila zakona o **izobraževanju delavcev** so usklajena z zakonom o usmerjenem izobraževanju. Z delavcem — udeležencem usmerjenega izobraževanja se bo sklepala pogodba o napolitvi v usmerjeno izobraževanje, ki bo urejala medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti. Z udeležencem usmerjenega izobraževanja, ki ni delavec, se bo vzpostavilo medsebojno razmerje s podpisom izjave, da sprejema pravice, obveznosti in odgovornosti določene s pravilnikom TOZD.

Razširjena je sedanja pravica odkloniti delo, če grozi delavcu neposredna nevarnost za življenje in zdravje, ker niso bili izvedeni ukrepi varstva pri delu, če na primer delovna naprava ali priprava ni opremljena s predpisanimi varnostnimi pripomočki.

S pravilnikom bo treba posebej opredeliti težka fizična dela in dela, ki lahko škodljivo in s povečano nevarnostjo vplivajo na zdravje **delavk** in ki jih delavke ne smejo opravljati.

Glede na pomembnost družbenega varstva **otrok** bo pripadala očetu, oziroma delavcu, ki otroka neguje, če mati umre, zapusti otroka ali če je na podlagi izvida trajno oziroma začasno nesposobna za samostojno življenje in delo, tudi pravica do neopretrganega porodniškega dopusta s tem, da se le-ta zmanjša za toliko, kolikor ga je mati že izrabila, najmanj pa za 28 dni.

Nezaposleni invalidi so imeli že do sedaj prednost pri zaposlovanju, če so ustrezali zahtevam po strokovnih in drugih zmožnostih. Ker pa invalid, ki se je usposobil z rehabilitacijo, običajno ne ustreza vsem zahtevam po razvidu del in nalog, je z dopolnjenim 144. členom zakona predpisano, da se šteje, da invalidna oseba izpolnjuje pogoje za opravljanje del oz. nalog, če je bila zanje usposobljena.

Zaostrene so tudi določbe o **disciplinski odgovornosti**. S pravilnikom bo treba določiti število dni neopravičenega izostanka (najmanj pet in največ sedem dni v obdobju šestih mesecev), za katero se izreče disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja. Predlog zakona predvideva še druge primere hujših kršitev delovnih obveznosti, ki naj jih določimo v pravilniku, zaradi katerih se bo moral izreči ukrep prenehanja delovnega razmerja. Med njimi je zlasti treba omeniti primer kršitve določb o varstvu pred požarom in primer zlorabe odsotnosti z dela zaradi boleznih ter primer zlorabe položaja in pooblastil.

V zvezi z **odškodninsko odgovornostjo** je bilo treba zakon o delovnih razmerjih uskladiti z zakonom o združenem delu. Zato sprememba zakona predvideva obvezno uvedbo odškodninskega postopka znotraj temeljne organizacije združenega dela. Delavec in TOZD se bosta lahko

tudi sporazumela o višini odškodnine. To bo veljalo tako v primeru delavčevega zahtevka (npr. zaradi nesreče pri delu), kot tudi v primeru zahtevka TOZD zaradi škode, ki jo je povzročil delavec. Sporazum bo moral biti pismen in bo imel moč izvršilnega naslova, kar pomeni, da za sodno izterjavo ne bo potreben predhodni postopek na sodišču združenega dela. Če pa sporazum ne bo dosežen in škoda ne bo povrnjena v treh mesecih od njene ugotovitve, bo možno začeti spor pri sodišču združenega dela.

V primeru **suspenza** (odstranitev delavca z dela), če ni šlo za odstranitev iz TOZD, je moral biti do sedaj delavec razporejen na dela in naloge, ki so ustrezala njegovi strokovni izobrazbi, oz. delovni zmožnosti, pridobljeni z delom. Po novem to ne bo več potrebno in bo mogoče takšnega delavca do konca disciplinskega postopka razporediti kamorkoli v TOZD. Če bo delavec s suspenzom začasno odstranjen iz TOZD in mu potem ne bo izrečen ukrep prenehanja delovnega razmerja, ne bo imel pravice do izplačila razlike do polnega zneska OD, če mu bo izrečen neki drug disciplinski ukrep za hujšo kršitev, zaradi katere je bil suspendiran. V primeru neupravičenega suspenza pa bo delavec upravičen do izplačila razlike OD do polnega osebnega dohodka.

Z namenom, da se omogoči zaposlovanje mladih strokovnih

kadrov in zaradi izboljševanja izobrazbene strukture delavcev je s spremembo zakona zaostrena določba o prenehanju delovnega razmerja delavcu, ki je izpolnil pogoje za polno osebno pokojnino. Organ upravljanja TOZD sicer lahko da soglasje delavcu, da tudi po izpolnitvi pogojev za polno osebno pokojnino nadaljuje z delom v TOZD. Vendar to lahko stori le v primeru, če se na predhodni oglas oziroma javni razpravi del oziroma nalog, ki jih opravlja ta delavec, ne prijavi noben kandidat, ki izpolnjuje razpisne pogoje. Oglas oz. javni razpis je treba objaviti najmanj tri mesece, preden delavec izpolni pogoje za polno osebno pokojnino ter objavo ponavljati vsako leto, dokler se ne bo prijavil ustreznih kandidat.

Spremembo zakona prinašajo tudi določbe, da se delavki lahko po njeni želji šteje izpolnitev pogojev za polno osebno pokojnino enako kot delavcu. To pomeni, da bodo delavke lahko delale do dopolnjenih 40 let pokojninske dobe, če bodo to želele.

Končno velja omeniti še omejitvi dela po delovni pogodbi. Po novem se pogodbo o delu lahko sklene le s pogojem, da s tem predhodno soglašata TOZD v kateri je sklenitelj pogodbe zaposlen. Omejen je tudi čas dela po pogodbi na 60 dni. Z upokojevcem pa takšnih pogodb ne bo več mogoče sklepati.

J. M.

Partizanski pevski zbor z dirigentom Milivojem Šurbekom, harmonikarjem Tonetom Bukovnikom in povezovalcem Nado Strajner in Julijem Guštinom se je prisrčno odzval našemu povabilu za sodelovanje v okviru kulturnih prireditev ob jubileju in sila navdušil vevško občinstvo

Ob jubileju tovarne tudi nismo pozabili na naše borce, ki so na mali slovesnosti prejeli knjižna darila

Posebne čestitke

Ob 140-letnici Papirnice Vevče so bila na osrednji prireditvi podeljena tudi priznanja enaintridesetim delavcem papirnice, ki so s svojim dolgoletnim, prizadevnim in uspešnim delom

pripomogli k njenemu razvoju. Priznanja sta podelila predsednik konference OOZS Polde Trtnik in predsednik delavskega sveta DO Anton Peternel, prejeli pa so jih:

Josip Duh, Dominik Štrubelj, Fani Skubic, Ivan Peterca

Joža Trtnik, Ivan Premrl, Franc Golob, Fani Tesner, Boža Sever, Blažena Marter

Albin Trtnik, Tone Zupančič, Rado Nenadič

Helena Lovec, Ivanka Levičnik

Marija Premrl, Franc Zupančič

Martin Markelj in Ivanka Peternel, Stane Trtnik, Urška Klemenc, Franc Fajt, Dora Dečman, Marija Blaž, Anton Jakac, Franc Kocjančič, Anica Rus, Stane Udovič, Arko Srečko, ki pa jih žal nismo uspeli ujeti v fotografski objektiv in se jim za to vljudno opravičujemo

Za stalno in vsestransko družbenopolitično delo v krajevni skupnosti Vevče — Zg. Kašelj sta prejela priznanje Jože Meden in Marjan Černe

Karel Žabjek, Jože Černec

Za humano in nesebično prizadevanje v družbenopolitičnih organizacijah na raznih področjih v krajevni skupnosti Vevče — Zg. Kašelj pa je sprejelo bronasti znak Osvobodilne fronte sedem krajanov; podelila sta jih predsednik sveta KS Franci Sotlar in predsednik KK SZDL Marjan Šetine in sicer: Fanci Fležar, Božu Arharju, Mari Mlakar, (na sliki) Francu Černivcu, Francu Goljarju, Aleksandru Martelancu in Magdi Šešek

OOZS morajo zasledovati tudi problematiko mešanih podjetij v zamejstvu

Odbor slovenskih sindikatov za mednarodno dejavnost je junija organiziral sestanek s predstavniki sindikalnih konferenc delovnih organizacij, ki imajo lastna oz. mešana podjetja v zamejstvu; razgovor je vodil tov. Vlakjo Krivokapič.

Namen sestanka je bil pregledati uresničevanje krepitev materialne osnove slovenske narodne skupnosti v zamejstvu, predvsem pa dosedanje delo sindikalnih konferenc na tem področju v tistih matičnih DO, ki so udeležene v krepitev gospodarske osnove slovenske narodne skupnosti (SNS) v zamejstvu. Tak primer je seveda tudi Papirnica Vevče kot solastnik Tovarne OBIR na Koroškem.

Povsod še vedno ni prodrle spoznanje, da je krepitev ekonomske osnove SNS v zamejstvu naša trajna naloga. Naša želja ob krepitev obmejnega gospodarskega sodelovanja je nedvomno — glede na to, da onstran meje živi

dobršen del našega življenja — v materialni krepitev manjšine, ki naj bi se uveljavila kot subjekt tudi na gospodarskem področju, seveda pa v političnem konceptu gospodarskega prostora na Koroškem oz. v Furlaniji, Julijski krajini. Vsaka ustanovitev mešanega podjetja mora biti jasno ekonomsko upravičena oz. normalna in v zadnjih letih smo ustanovili v Italiji 9, v Avstriji pa tudi 9 mešanih podjetij, ki zaposlujejo 800 delavcev, v glavnem predstavnikov slovenske narodnostne manjšine. Prav bi bilo — kot resolucija predvideva — da bi v teh podjetjih zlasti mladem, šolanemu kadru iz vrst manjšine omogočili zaposlitev tudi na odgovornejših in vodilnih delih, da bi tako postali odgovorni činitelji za nadaljnji razvoj teh podjetij.

Sindikat bi se moral zavzemati tudi za to, da bi bilo med delavci matičnih in mešanih podjetij več neposrednih stikov, bodisi v ob-

liki kulturnih in športnih srečanj, izmenjave letovanj in podobno. Takšni stiki sicer v poslovnem svetu formalno dosti ne pomenijo, vendar pa zgradijo tiste drobne medsebojne povezave, ki pozneje le dajejo družbeni in materialni efekt. In tudi to je del vključevanja v dejavnost ekonomskih odnosov s tujino.

Tudi na sejah samoupravnih organov bi bile izmenjave dobrodošle; na seje organov upravljanja v matičnih podjetjih bi lahko vabili predstavnike mešanih podjetij, čeprav ne moremo vsiljevati našega družbenega samoupravnega sistema in moramo spoštovati ustrezno njihovo notranjo zakonodajo.

Kot eden od svetlejših primerov je bila navedena ravno tovarna OBIR, ki poskuša vpeljati določeno »samoupravo«. Najbrž pa je med nami le pre malo tistih pristnih, medčloveških stikov in vezi.

Vida B.

Predstavniki Papirnice Vevče, predstavnik OK SZDL in predsednik SITKS

Predstavniki skupščine občine Ljubljana Moste-Polje in predstavniki KS Vevče — Zg. Kašelj so se zbrali na razgovoru o namembnosti zemljišč v okolici ŠP Vevče

Družbena samozaščita je naše vsakdanje življenje

Na zadnji predpochtinski seji aktivna novinarjev v OZD naše občine smo med mesečnimi aktualnostmi obravnavali Poročilo o delu postaje Milice Moste-Polje v preteklem letu; poročilo je podal namestnik komandanta milice tov. Miroslav Goričan.

Gotovo je poročilo, ki je bilo v celoti objavljeno v delegatski tribuni št. 7, le delni prikaz prizadevanj postaje milice pri zagotavljanju varnosti občanov, njihovega premoženja in zavarovanju naše socialistične samoupravne družbe. Prizadevanja miličnikov za to so bila tekom leta zelo velika, večja, kot je to možno v poročilu prikazati. Za svoja prizadevanja na področju širjenja varnostne kulture pri občanah, preventivnih ukrepov, varnosti in družbenopolitičnega udejstvovanja so delavci postaje milice prejeli več priznanj.

Z vprašanjem varnosti pa naj se ne bi ukvarjali samo miličniki oz. strokovne službe, pač pa je to naloga vseh občanov. Le tako bo možno res zagotoviti

našo varnost. Žal pa ugotavljamo, da se niti v delovnih organizacijah, niti doma ne obnašamo družbeno samozaščitno. Če bi se, bi bilo mnogo manj kriminalitete in ne bi bilo vab za storilce kaznivih dejanj, ki so jih delavci milice Moste-Polje v lanskem letu zabeležili kar 1128 kar je več kot leta 1980.

Ob večjem skupnem sodelovanju — občanov in delavcev javne varnosti — bi bil tudi odstotek uspešnosti raziskave kaznivih dejanj večji kot 69%. Ta sicer raste, vendar bi bil lahko mnogo večji, če bi bili izvedeni vsi družbeno-samozaščitni ukrepi tako v delovnih organizacijah kot pri posameznikih in če bi občani ob storitvi kaznivega dejanja oz. ob zaznavi le-tega pravilno in ustrezno reagirali.

Prometna varnost je bila lani v primerjavi s preteklim obdobjem nekoliko ugodnejša, vendar je njeno podružbljanje v celoti prepočasno. Iz ankete je bilo ugotovljeno, da je pri poklicnih voznikih poznavanje cestno pro-

metnih predpisov porazno, prav tako pa tudi stanje vozil. Žal se še vedno ugotavlja, da tudi v organizacijah združenega dela še niso zaživela prizadevanja za večjo prometno varnost. Tako na primer nekatere DO z izredno močnim voznim parkom ne upoštevajo možnosti dodatnega izobraževanja voznikov.

Na varnost prometa vplivajo tudi neurejena cestišča in drugi vzroki, vendar pa se morajo udeleženci v prometu pač znati prilagoditi, saj vsa cestišča v celoti še dolgo ne bodo povsem urejena.

Tudi pešcem kot eni od kategorij udeležencev v prometu bo treba posvetiti več pozornosti.

Prometni varnosti bi v celoti morali vsi posvečati večjo skrb, saj na nobenem področju dela in življenja ni toliko žrtev, kot prav na tem.

In obnašamo se bolj družbeno samozaščitno, saj je to naše življenje!

Vida B.

Delegati poročajo

Z 2. seje zborov skupščine samouprave stanovanjske skupnosti občine Moste-Polje poroča JOŽA RAZDEVŠEK.

Delegati zbora uporabnikov in izvajalcev SSS smo na svoji 2. redni seji v mesecu juliju razpravljali o pereči problematiki stanovanjskega gospodarstva. Kljub dopustom je bilo na seji obeh zborov prisotnih preko 60 odstotkov delegatov.

Vsebina dnevnega reda se je nanašala na naslednja področja dela:

— program dela posameznih odborov za obdobje 1982—83; le-tega smo v celoti potrdili. Delegati smo razpravljali in sprejeli tudi terminski plan sej skupščin SSS občine Moste-Polje do začetka leta 1983.

— pomembna točka dnevnega reda, ki je bila obravnavana, so spremembe k dogovoru o temeljnih družbenega plana občine Moste-Polje za obdobje 1981 do 1985.

Glede na to, da je razpoložljivih sredstev za stanovanjsko gradnjo vse manj, je potrebno

pristopiti k novemu dogovoru, kako bomo gradili, koliko stanovanj in po kakšni ceni. Znano je, da ima soseska Fužine prioriteto tako lokacijsko, kot po ceni gradnje m² stanovanjske površine.

Delegati obeh zborov smo bili mnenja, naj se osnutki aneksov obravnavajo v javni razpravi, v tem času pa bo znano število stanovanj, ki se bodo gradila v obdobju 1981—1985.

— Delegatom skupščine je bila podana informacija o ustanavljanju skupnosti stanovalcev v občini Moste-Polje. Glede na zakonski rok bi morale stanovanjske skupnosti prenesti stanovanja in stanovanjske hiše v upravljanje skupnostim stanovalcev do 27. 1. 1982, vendar je bilo do meseca julija ustanovljenih le 54,8% skupnosti stanovalcev. Delegati obeh zborov smo sprejeli sklep, da se do jeseni 1982 ustanovi kar največ skupnosti, tako pa se bo zmanjšalo število »prisilnih uprav«.

Najslabše ustanavljanje skupnosti pa je potekalo prav v KS Vevče-Zg. Kašelj, kjer je bilo

po podatkih od možnega števila skupnosti ustanovljenih le 10%.

— Predstavnik Staninvesta je skupščini poročal o problematiki izterjave stanarin ter podpisovanju pogodb z etažnimi lastniki in realizaciji programa vzajemnega vzdrževanja. Podatki o dolgovih za neplačane stanarine za občino Moste-Polje znašajo kar 6.170.000 din.

— Delegati smo bili seznanjeni tudi s problematiko gradnje soseske MS 4,5 Fužine, predvsem v zvezi z izgradnjo spremljajočih objektov. Ker ima soseska Fužine največje prioriteto, je treba gradnjo vsekakor pospešiti, ob tem pa sočasno pričeti z izgradnjo spremljajočih objektov (VVZ, šol, trgovin, PTT), v kar morajo biti vključene tudi posamezne interesne skupnosti. Delegati so ob tem navedli še celo vrsto problemov, ki tarejo tamkajšnje stanovalce.

Poročilo o gradnji Soseske smo delegati skupaj s pripombami sprejeli v upanju, da bodo načrtovalci gradnje upoštevali navedene ugotovitve in pripombe delegatov.

Namembnost zemljišč v okolici športnega parka Vevče naj ostane nespremenjena

V zvezi z izdelavo programske zasnove športnega parka Vevče ter izgradnje večnamenske dvorane na Vevčah so se 23. junija v pisarni krajevne skupnosti Vevče-Zg. Kašelj zbrali na razgovoru predstavniki krajevne skupnosti, Papirnice Vevče, predstavnik skupščine občine Ljubljana Moste-Polje, predsednik OK SZDL in preds. SITKS; sejo je vodil operativni sekretar odbora za izgradnjo programske zasnove ŠP Vevče tov. Andrej Pirkmaier.

Po ogledu terena, načrtov in razpravi so prisotni oblikovali dva sklepa:

— Potrebno je zagotoviti nespremenjeno namembnost zemljišča v okolici športnega parka. Predlog o izgradnji večnamenskega objekta na desnem

bregu Ljubljanice, kjer je rezervat, namenjen družbenemu standardu prebivalstva, je skupaj s programsko zasnovo za izgradnjo športnega parka Vevče v celoti podprt. Tak predlog gre v ponovno obravnavo upravnemu odboru izvršnega sveta in nato na skupščino obeh zborov.

— Sekretariat za urbanizem in varstvo okolja naj v najkrajšem možnem času pripravi oceno obeh možnih lokacij za izgradnjo osnovne šole v Kašlju, ki se bo gradila iz sredstev III. samopriskupke in naj o analizi obvesti svet krajevne skupnosti Vevče-Zg. Kašelj, ki bo prek gradbenega odbora problematiko ponovno obravnaval in dal soglasje k ustrežnejši lokaciji.

Vida Bartol

Naši skupni cilji

nadaljevati razvoj samoupravnih socialističnih odnosov, še bolj uveljaviti načela dobrega gospodarjenja, odločanja o pogojih in rezultatih dela ter hkrati s tem zagotavljati delavčevo socialno varnost.

Pripravljamo se na 10. kongres Zveze sindikatov Slovenije, ki se bo pričel 11. oktobra v Ljubljani. Teče intenzivna obravnavna kongresnih dokumentov na vseh nivojih — v osnovnih organizacijah ZS, v konferencah OOZS, občinskih svetih in republiških odborih.

6. julija smo delegati republiškega odbora Sindikata delavcev papirne, grafične, založniške in časopisno informativne dejavnosti Slovenije obširno obravnavali Poročilo o delu med 9. in 10. kongresom ZSS, Statut ZSS in resolucijo 10. kongresa ZSS z željo, da bi napisana načela v praksi tudi uresničili.

Trenutno teče razprava o kongresnih dokumentih tudi v naših osnovnih organizacijah sindikata.

V. B.

Strojelom na petem papirnem stroju

29. julija 1982 ob 4. uri zjutraj.

»Halo!!!... Tukaj Antončič; Hribar, takoj pridite prosim v tovarno; strojelom na 5. PS. Brinška in Sotlarja sem že poklical.«

Na pol v jutranjem snu sem s strahom zajecjal v telefonsko slušalko:

»Kaj se je zgodilo.«

»Zlomil se je čep vodilnega valja I. mokre klobučevine in padel na podest nad sitovo skupino papirnega stroja,« je bil odgovor tov. Antončiča.

Čez 15 minut smo že hiteli vsi poklicani v tovarno.

Ko smo prišli k papirnemu stroju, so tovariši od posadke: delovodja Antončič, strojevodja Jamšek in dežurni ključavničar Jerman Anton povedali, da so imeli slabo noč. »Ni in ni šlo,« se je pritoževal Antončič. »No, proti jutru smo stroj nekako ukrotili; papir se ni več trgal in še kar kvaliteten je bil. Ko je papir lepo stekel, smo šli v centralno komando stroja in od tam nadzorovali delovanje stroja.

»Ob 4.00, ko sem ravno pogledal proti I. mokri klobučevini, sem zagledal vodilni valj, kako pada proti podestu. Hipoma sem skočil in pritisnil na gumb.« Sicer močan ropot in šum stroja je pretrgala zastrašujoča tišina.

Sreča v nesreči! Vodilni valj je tresnil na podest, ki povezuje vodilno in pogonsko stran stroja in tako zadržal udarec ter

težo vodilnega valja (tj. okoli 1000 kp + teža klobučevine).

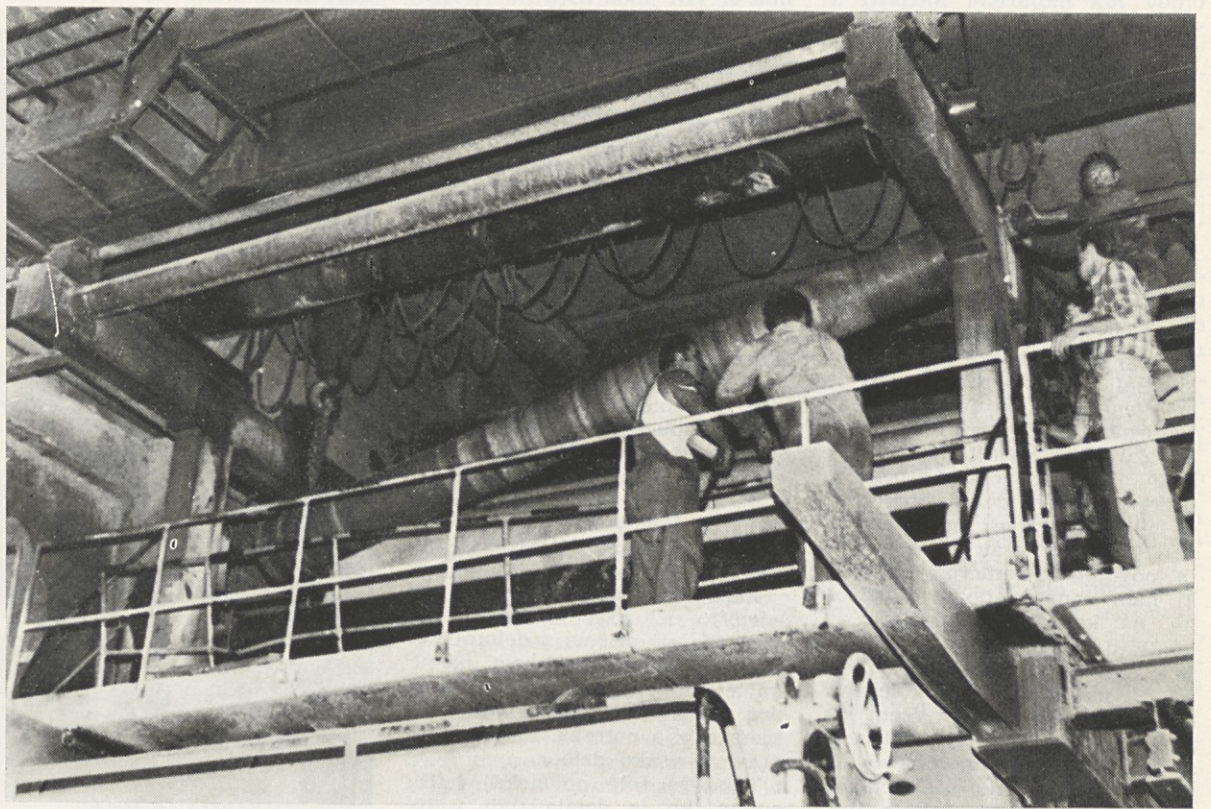
Pri tem sta se strgali obe klobučevini in fabric sito ter se zagzdirili med valje dvojne mokre stiskalnice.

Poškodovana se je stonitna obloga centralnega valja premera 1000 mm, ostali valji pa so ostali nepoškodovani. Iz ležaja küsters valja je teklo olje, vendar valj ni bil poškodovan. Sreča v nesreči pravim zato, ker bi lahko vodilni valj padel iz nerjaveče pločevine in s keramiko obložene sesalne omare v sitovi skupini in bi močno poškodoval celo bronasti sesalni valj sita.

Takoj smo začeli ukrepati Brinšek in Sotlar sta dajala navodila strojnemu osebju, jaz pa sem z dežurnim ključavničarjem pregledal rezervne vodilne valje in rezervni centralni valj stiskalnice. Ura je bila 5 in 30 minut. O strojelomu sem obvestil inž. Uzelca, ki je takoj poklical mojstra Žabjeka in mu naročil, naj takoj odredi delovne skupine za odpravo okvar, ki naj v najkrajšem možnem času usposobijo stroj za obratovanje.

Ob 6. uri in 15 minut si je strojelom prišel ogledat tudi direktor mr. Ermenc. Ko smo skupaj z Brinškom in Sotlarjem ocenjevali čas zastoja, smo po grobi ocenili računali na dvodnevni zastoj.

Nastopile so delovne skupine. Šubelj Lado je s svojo skupino prevzel poškodovane vodilne va-

Delovne ekipe odpravljajo posledice strojeloma na petem papirnem stroju

lje in podest. Jager Jože s svojo skupino pa je imel nalogo zamenjati centralni stonitni valj.

Jager Milan s skupino je prevzel menjavo gumijastega valja v premazovalni napravi, ki smo jo izkoristili ob zastoju stroja.

Dežurni ključavničarji so izkoristili zastoj za popravilo in odpravo okvar na različnih sklopih naprav, ki jih med obratovanjem ni mogoče odpraviti. Delc je steklo. Ljudje so prijeli z vso resnostjo in uspeh ni izostal. Ob 16. uri popoldan so zadnji ključavničarji omenjenih skupin odnašali orodje iz strojne hale. Strojno osebje je lahko začelo vlagati v stroj strojno vprego.

Za menjavo klobučevin in fabric sita so potrebovali 8 ur. Potem je sledilo še ogrevanje sušilne skupine in ob 2.00 je bil stroj pripravljen za obratovanje.

Obnašali smo se resnično stabilizacijsko. Naša ocena o dolžini zastoja je bila zmotna. Če, lotni zastoj stroja je trajal vsega le 22 ur. Mislim, da gre izreči vse priznanje vsem delovnim skupinam vzdrževalcev in osebju papirnega stroja za zelo požrtvovalno delo ob tem in tudi ob

vseh podobnih primerih. Naj še povem, da pri strojelomih in pri odpravljanju posledic le-teh pri vseh težkih in odgovornih menjavah valjev nismo imeli niti ene obratne nezgode.

Povedati moram, da je bil to že četrti večji strojelom na 5. PS, vendar o njih ni nihče obširneje pisal.

Mislim, da se bomo tudi v bodoče tako delovno obnašali, saj se vsi zavedamo, da nov 5. PS daje polovico dobrega kosa kruha.

Drugo vprašanje vsem zaposlenim v DO pa je, ali bomo imeli vedno na razpolago prepotrebne rezervne dele, ki so predpogoj za neprekinjeno obratovanje in pa zadosti kvalitetnih surovin.

Nekaj podatkov o vodilnem valju, ki se je poškodoval:

Premer valja je 375 mm; obložen je s trdo gumo, debeline 7 mm. Telo valja je iz debelostenke jeklene cevi. Čep na preloemu je oblečen s trdo gumo, tako da morebitnih razpok ni mogoče vnaprej ugotoviti. Omenjeni vodilni valj je najbolj obremenjen. Na čepu deluje sila klo-

bučevine z močjo 2400 kp. Teža valja je 1000 kg.

Poškodovani centralni valj stiskalnice tehta 1100 kg. Telo valja je iz sive litine in je obloženo s 25 mm debelo stonitno oblogo.

Poškodovana je bila stonitna obloga.

Škoda znaša:

	din
dva vodilna valja	
klobučevine	300.000
I. izzemalna klobučevina	250.000
II. izzemalna klobučevina	200.000
II. fabric sito	156.000
obloga centralnega valja	100.000
podest iz nerjavečega jekla	50.000

Skupna materialna škoda znaša torej 1.056.000 din, skupaj s stroški vzdrževalnih delavnic, fiksnimi stroški in izpadom ostanka za sklade ter delom dohodka v tem času izpada pa je škoda ocenjena na 3.237.681,50 din.

Škodo strojnih delov bo plačala zavarovalnica, nastalo škodo zaradi zastoja in strojne vprege, to je klobučevin in fabric sita, pa nosimo sami.

Franci Hribar

Vtisi s počitniške prakse

ANICA KASTREVEC je končala drugi letnik ekonomske srednje šole (zvedeli smo, da z odliko). Je študentka Papirnice Vevče in je letos opravljala obvezno počitniško prakso v centru za program

bi bilo to spoznavanje po tem sila površno.

Anica stanuje v Zagradišču; vstajala je pred peto uro zjutraj, vpregla kolo in se vedno pravočasno pripeljala na Vevče. Njena tiha želja

Anica Kastrevec

Aleš Grad

in analize. »Praksa v tovarni je dobro organizirana. V oddelku, kjer jo opravljam jaz, sem izvedela veliko novega, tako da si bom nabrala kar dosti novega znanja. Sem precej zvedava in veliko sprašujem in posebej moram poudariti, da so delavci v tem oddelku sila prijazni in mi z veseljem razjasnijo ne poznane pojme. Pišem razna poročila o proizvodnji, delam tabele z različnimi poslovnimi podatki, tipkam matrice in vse, kar mi ni jasno, vprašam in na vsako vprašanje dobim ljubezniv, jasen odgovor.«

Kadar ni bila zaposlena s konkretnim delom je urejala svoj vzoren dnevnik. Na splošno je bila zelo zadovoljna, seveda pa bi rada spoznala delo v večih oddelkih, a kaj, ko je časa za to tekom ene prakse premalo, saj

je, da bi se po končanem šolanju v papirnici tudi zaposlila.

ALEŠ GRAD je bil že drugi na počitniški praksi v naši tovarni. Končal je drugi letnik strojne tehnične šole in obvezno tritedensko prakso avgusta opravljal v konstrukciji. Je tudi naš štipendist, doma pa je iz Kašlja. »V oddelku konstrukcije so me delavci lepo sprejeli in tako sem na praksi zadovoljen. V glavnem rišem in urejam dnevnik. Veliko zanimivega bom odnesel s prakse, saj sem izvedel marsikaj novega, kar me je zanimalo. Ogledal sem si tudi stroje.«

Na vprašanje, ali se želi po končanem šolanju zaposliti v Papirnici je odgovoril pritrudilno, vendar s pripombo, da bo, v kolikor mu bo šlo dobro, šolanje še nadaljeval.

Vida B.

Tekmovanje ekip prve medicinske pomoči pripadnikov civilne zaščite

Sekretariat za ljudsko obrambo občine Ljubljana Moste-Polje v sodelovanju z občinsko organizacijo Rdečega križa vsako leto organizira tekmovanje ekip prve medicinske pomoči (PMP) civilne zaščite.

Letos je bilo že X. občinsko tekmovanje ekip PMP dne 11. 6. 1982 v športni dvorani Kodeljevo.

Papirnica Vevče — Komite SLO — Štab civilne zaščite je prijavila na tekmovanje 1 ekipo v postavi:

Musar Anica — vodja ekipe, Lovrič Gabrijela — namestnik vodje, Končar Betka, Halužan Hilda, Pavlin Anica, Belovič Anica, Čenjavek Jelka — rezerva.

KS Vevče — Zg. Kašelj — Komite SLO — Štab civilne zaščite je prijavil na tekmovanje 1 ekipo v postavi:

Avsec Angela — vodja ekipe, Bregar Silvestra — namestnik vodje, Trentelj Katarina, Lambergar Zofija, Trobec Vesna, Vičič Andreja, Stančulovič Mileva — rezerva.

Namen tekmovanja je bil ugotoviti stopnjo usposobljenosti obveznikov civilne zaščite pri nu-

denju prve medicinske pomoči ob morebitnih nesrečah ali v vojni, s herojskimi tradicijami partizanske sanitete ter vzgoje v duhu patriotizma in socialistične solidarnosti.

Tekmovanje je potekalo po veljavnih pravilih za tekmovanje ekip PMP Rdečega križa in Civilne zaščite, ki sta jih izdala Rdeči križ Slovenije in sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije.

Obveznice civilne zaščite so tekmovalce prvič. Na tekmovanje so odšli v ličnih oblekah Civilne zaščite; s seboj so imele komplet MC-1 in torbico prve pomoči. Spremljali so jih predsednik komiteja za SLO Stane Meljo, pomočnik načelnika za PMP v Papirnici Vevče Ada Babnik in pomočnik načelnika za PMP v KS Vevče-Zg. Kašelj Marija Suvorov.

Vodja in namestnik vsake ekipe sta najprej odgovarjala ustmeno o triazi poškodovancev (o vrstnem redu in pravilnem dajanju neodložljive prve pomoči).

Nato je bila praktična izvedba prve pomoči v trojkah. Ekipe Papirnice Vevče je skupaj z ek-

po BTC (Blagovno transportnega centra Ljubljana) dosegla maksimalno število točk (1. mesto). Zaradi razvrstitve je bilo tekmovanje ponovljeno na čas. Tokrat je ekipa BTC Ljubljana za hipec premagala tekmovalke Papirnice Vevče. Veselja v enem in drugem taboru ni bilo ne konca ne kraja, kajti Vevčanke so šle na tekmovanje v duhu »važno je sodelovati, ne zmagati« in odšle z drugim mestom in napotkom za republiško tekmovanje.

Obveznice Civilne zaščite Krajevne skupnosti Vevče-Zg. Kašelj so zasedle od 52 ekip 35. mesto.

A. B.

Male modrosti

Vsakdo gre komu na živce. To pa nič ne de. Važno je samo, da ne greš na živce samemu sebi.

G. B.

Življenju ni mogoče dodati več let, letom pa je mogoče dodati več življenja.

prof. Nehans

Poslovili so se

V nepregleden tok časa je vpe-to življenje posameznika; le majhen delček časa predstavlja človeško življenje, ki ga ljudje doživljamo na različne načine. Prav gotovo je bil v juliju in avgustu, ko smo se poslavljali od sedemnajstih naših dolgoletnih sodelavcev, ki so odšli v pokoj, za nas nenormalen čas; kar nenadoma je odšla iz naše sredine tako velika skupina delovnih tovarišic in tovarišev. Teško nam je bilo pri srcu, ko smo se poslavljali od delavcev iz vrst iste generacije, ki je opravila v Papirnici Vevče težko delo, kar dokazujejo današnji dosežki, katerih brez njihovega vestnega in požrtvovalnega dela gotovo ne bi bilo. Najbrž vsi ne bomo uspeli tako, kot prav ta medvojnina in povojna generacija delavcev, ki nam zapušča bogato dediščino, na katero smo ponosni in hvaležni zanjo. Večina teh ljudi je v naši tovarni začela z delom, vsi pa imajo v našem kolektivu dolgo delovno dobo. Vsem za trud in vsa ta dolga leta, ki so jih pustili v temeljih vevške papirnice, v imenu vseh članov kolektiva — hvala; želimo jim, da bi ta nov, poseben del življenja, preživljali srečno!

JOŽE DUH

Kot lendavski kurjač je prišel leta 1959 na Vevče za kurjača v staro kotlarno. Razlika je bila strahotna, saj so že takrat v Lendavi, od koder se je tovariš Duh po čudnem naključju preselil v Ljubljano, kot gorivo uporabljali plin in ne premog, kot pri nas. Tudi v Nemčiji, kjer je pred vojno delal in napravil izpit za kurjača, je povsod kuril s plinom.

1963. leta je postal strojnik parne turbine in ta dela je vestno opravljal do letošnjega 1. julija. Iz vsega delovnega obdobja mu bo v najlepšem spominu ostalo obdobje dela v novi top-larni. »Nova kotlarna je kot lepa pisarna; vse je urejeno kot v škatlici in človek ima občutek, da dela v botaničnem vrtu, samc kanarčki še manjkajo,« je dejal tov. Jože, ki je sicer velik ljubitelj narave, planin in vnet ribič, pa tudi na strelišču v športnem parku ga bomo še pogosteje srečevali. Sicer pa je tovariš Duh »duh« kar v pravem pome-nu besede, saj se prikaže sedaj tukaj, sedaj tam, skratka, vedno je v gibanju.

ALBIN ANŽUR

Človek ne bi verjel, da je tov. Anžur med upokojenci, tako mladosten je njegov videz. V tovarno je prišel že pred vojno in z nekaj prekinitvami med vojno ves čas delal pri III. papirnem stroju, od tega 10 let kot strojevodja.

»Kar fletno je delati pri III. PS, pa čeprav se ga vsak papirničar nekako boji, saj je program izredno pester,« je ob slovesu razmišljal Albin, ki je sicer bolj redkobeseden, a v teh dolgih letih dela je tudi marsikatero krepko pogruntal. »Če je stroj lepo tekal, smo seveda uspičili kakšne lumparije, seveda pa na stroj nismo pozabili. Sicer pa je bilo včasih pri stroju težko delati; danes temu ni več tako, napredek v teh letih je bil neverjetno hiter.«

IVKA PETERNEL

Še 17 let ni bila stara, ko je prišla na delo v papirnico in sicer v oddelek energetike med same »prekaljene vevške kaveljce«, kjer je bila pol leta ob močnem zardevanju prav nesrečna. Nato je 12 let delala v personalni, prek 20 let pa je bila tajnica direktorja. Njeno delo je bilo tak-

šno, da ji je omogočalo spoznati vse ljudi v tovarni. Spominja se upokojencev, ki so tisti čas odhajali iz tovarne in od katerih je veliko še živih. Z vsemi šefi se je zelo dobro razumela, pa čeprav se jih je kar nekaj izmenjalo. »Tajnica se pač mora znati prilagoditi, pa gre vse v najlepšem redu,« pravi Ivka.

»Imela sem možnost spremljati vsa dogajanja v tovarni, prebrala sem vse zapisnike in obvestila, skratka zanimalo me je vse, kar se je pač dogajalo. Tako so mi delovna leta hitro minila, kljub temu pa pride čas, ko jih človek želi nekako skleniti in zaključiti dolgoletni delavnik.«

LJUDMILA MOŠKRIČ

Papirna dvorana je v glavnem, »žensko delovišče« in v njej je pred 35 leti pričela z delom tudi tov. Moškričeva. »Takrat nismo imele stalnega delovnega mesta, pač pa smo morale delati tam, kjer je bila potreba. Prijele smo prav za vsako delo.«

Tako je šele po nekaj letih, potem, ko je delala tudi v tiskarni, tov. Ljudmila opravljala v ročni dodelavi papirja dela in naloge zavijalke papirja in potem tehtarice. Po težji boleznici je bila premeščena v obratno tehnično kontrolo. »To delo sem dolgo časa opravljal s težkim občutkom, saj kontrolorji pač niso pri delavcih prav nič zaželeni. Nikoli ne bom pozabila tistega 22. julija, ko sem morala prvič zavrniti neustrezen papir. Danes je bolje, kajti vlogo kontrole smo vsi dojemali in jo tudi ženske v papirni dvorani drugače jemljejo.«

IVANKA RAHNE

Po vojni 1947. leta je pričela opravljati dela administratorja na takratni direkciji strokovnih šol oz. na industrijski šoli papirne stroke Vevče, nato je delala v naši papirni dvorani do leta 1958, ko so se ustanovile ekonomske enote. Potem je tov. Ivanka z vso vnemo vodila kartoteko v materialnem knjigovodstvu, delovno organizacijo pa zapušča kot stroškovni knjigovodja, vendar pravi: »Moje najljubše delo tekom petintridesetih let je bilo delo s karticami v materialnem knjigovodstvu.«

IVANKA LEVIČNIK

Po končanem tretjem letniku ekonomske srednje šole leta 1946 je tov. Levičnikova prišla v Papirnico Vevče na počitniško prakso. Tako jo je delo v računovodstvu prevzelo, da kmalu ne bi šla več nazaj v šolo. Ko je potem čez leto dni zaključila šolanje, je preko ministrstva za gospodarstvo (pokojni inž. Sonc je tam delal) dobila priporočilo za službo v Vevčah. »Moja usoda je bila PAPIRNICA-RAČUNOVODSTVO-ŠTEVILKE, in spremljala me je vsa delovna leta.«

Kot vodja finančnega knjigovodstva je bila tudi pomočnik vodje finančne službe in je urejala vse finančne posle, ki se med seboj seveda prepletajo; zadnja štiri leta je bila vodja celotne finančne službe, lahko bi kar naravnost rekli, na naše prigovarjanje. »Ni mi žal,« pravi tov. Ivanka, »da sem opravljal dokaj naporno delo, nenehno vezano s spremembami in roki. Pravzaprav se je mojemu delu morala dolga leta podrežati tudi moja družina. Šele zadnje čase je časovne inhte malo manj, ker je delo bolj primerno porazdeljeno, kar smo uredili ob reorganizaciji z uvedbo TOZD.« Tov. Ivanka je res uživala v računovodskem delu, to vemo vsi »Užitek pa je bilo delati tudi zaradi dobrih in sigurnih sode-

Največ mladih upokojencev se je od tovarne poslovilo julija

lavcev. Sama sem pač skušala delati kar se da najbolje, vem pa, da nobeno delo ni opravljeno tako, da ne bi moglo biti še boljše,« pravi skromno.

Mi vevški papirničarji, smo bili z njenim delom nadvse zadovoljni. S ponosom lahko povemo, da nedvomno po njeni zaslugi nikoli nismo zamudili nobenega roka. Včasih je morda z delom celo pretiravala. Pogrešali jo bomo tudi na zborih delavcev, kjer smo se vedno in vsakokrat srečevali. In nikoli ni odrekla nobene usluge; za kakršen koli podatek je kdo vprašal, ga je brez problema dobil. Mlajše sodelavce je prav tako vzgajala v tem duhu, jih usmerjala in učila ter jim skušala privzgojiti čim več delovne zavesti. Tudi pri tem je bila uspešna in tudi to je bila poleg drugega uspešnega dela ena izmed tistih drobnih radosti v dolgi finančni karieri.

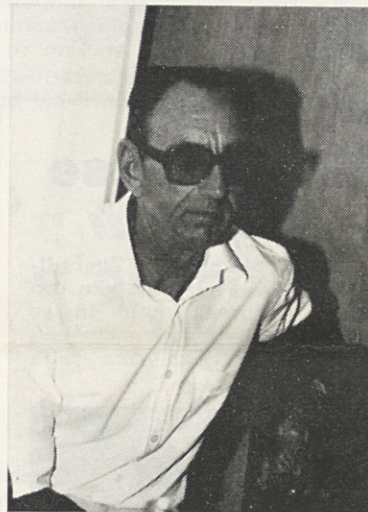
URŠKA KLEMENC

Kot večina delavk je tudi Urška v tovarni takorekoč delala povsod: v papirni dvorani, na holandcih, pri zidarjih, pri strojih, v brusilnici, kjer je delala na izmenah celih 12 let pri sne-manju lesovine in nazadnje v obratni tehnični kontroli. »Najtežje je bilo delati v brusilnici, saj sem morala podnevi in ponoči, poleti in pozimi ob vsakem vremenu prevažati lesovino po tovarniških dvoriščih z ročnim vozičkom, dokler nismo dobili vilčarjev. Najbolj lušno pa je bilo v papirni dvorani, kjer smo se sicer včasih tudi kaj sporekle, pa smo potem pozabile na hude besede in bile še bolj prijatle.«

JOŽE ČERNEC

Naš prvi poklicni varilec, ki je od leta 1948 dalje bil ves čas vevški delavec, razen treh mesecev, ki jih je delovno preživel v Švici. »Tam so me drugi delavci kar malo postrani gledali,« pravi »ker sem precej presegal normo, pa sam nisem vedel ne zakaj, ne kdaj. Delati sem bil pač vajen, teklo mi je, orodje in priprave so bile dobre in tako sem kar preveč naredil.« Dolga leta varjenja, predvsem zadnje čase argonskega, mu je zelo utrudilo oči, ki se mu bodo sedaj lahko malo odpočile.

Tov. Černec je bil eden glavnih organizatorjev vevškega pev-

Jože Duh

Ljudmila Moškrič

Albin Anžur

Ivanka Rahne

Ivka Peternel

Ivanka Levičnik

skega zbora, ki je takrat, leta 1947, štel okoli 100 članov, njihov zborovodja pa je bil tov. Primožič. Gostovali so širom Slovenije; tudi Ivka Peternelova je bila članica tega zbora.

»Prijetni so spomini na tiste čase, ki so sicer bili zelo skromni. Tudi letovanja so bila takrat najlepša, pod vojaškimi šotori v Ankaranu, kamor smo šli s kamioni. Pavla Štrgarjeva je bila kuharica in to fantastična, saj je znala iz nič narediti dobro hrano, Ham je bil ekonom, imeli smo celo svoj ansambel in zabave, tiste pristne, tovariške, je

bilo v izobilju. Tega danes ni več; visok standard je vse tisto pristno izničil.«

MARIJA POVIRK

Pri tov. Goljarju v papirni dvorani je leta 1947 pričela svojo delovno kariero. Pozneje je opravljala knjigovodska dela, naloge in dela v planskem oddelku do ustanovitve ekonomskih enot, ko je pričela z deli stroškovnega knjigovodje in po ustanovitvi temeljnih organizacij dela bilancista. V glavnem

se ji je delovna doba odvijala v računovodstvu, kjer je z veseljem delala. Njena natančnost, lastnost, ki jo mora imeti računovodski delavec, nam ni poznana samo po službenem delu pač pa tudi po izredno lepih ročnih delih, ki so plod njenega dela: gobelini, tapiserije, pleteni izdelki... In toliko tega ima še v načrtu! »Vsaj 50 let bi morala še živeti, če bi hotela izdelati vse gobeline, ki jih imam že kupljene doma,« pravi.

LJUDMILA VOLF

Tudi tov. Mila — tako smo jo vsi klicali — je pričela leta 1945 z delom pri tov. Goljarju v ročni dodelavi papirja kot vzorčarka. Pozneje je delala v personalni, nato v računovodstvu, v oddelku obračuna osebnih dohodkov najprej kot pom. vodje knjigovodstva OD in od 1971. leta dalje kot referent za socialno zavarovanje. Ostala nam bo v spominu kot dobrodušna sodelavka, ki je z vsemi imela dobre odnose. Veliko število delavcev je šlo v pokoj »skozi njene roke« in po sedemintridesetih letih tudi sama odhaja.

ANICA VIDOVIČ

Julija se je upokojila tudi tov. Vidovičeva, ki je prišla v tovarno oktobra 1951. Podobno kot drugim je potekala tudi njena delovna pot, ki se je zaključila v papirni dvorani.

MILAN KOCJAN

Nadaljeval je, kot veliko Vevčanov, družinsko tradicijo v papirnici; prvič je nastopil delo že leta 1940 in z nekaj prekinitvami v papirnici prisluzil celo pokojnino. Prvo njegovo delovišče je bilo na lesnem prostoru, po vojni leta 1945 pa je bil v strojni posadki, ki je poganjala med vojno dlje časa stoječi prvi papirni stroj. »Se dobro se spominjam, da je bil Tavčar strojevodja, Zupančič Franc pa mazač,« je povedal Milan. Polnih 32 let pa je bil strojnik vodne turbine v hidroelektrarni Fužine. Tako rekoč je bil tam kar doma; tudi v resnici. V tem dolgem delovnem obdobju, ki pa je kar hitro minilo, so se na ogrlico dogodkov nizali svetli kristali, vmes pa je bilo tudi nekaj kamenčkov. In mednje se je vrnil največji tedaj, ko je ponoči v generator udarila strela in je le-ta zgorel. »Ne morem povedati, kako zelo sem bil pri zadet. Bilo je ponoči, ko sem bil na izmeni čisto sam. Ob tistem groznem trenutku sem skoraj izgubil zavest. Če bi se to zgodilo 10 minut pozneje, ko je bil čas mojega vsakournega obhoda in odčitavanj, bi me danes ne bile več.

In po treh letih je ob 11. uri dopolne v generator ponovno udarila strela, pa sva bila s sodelavcem tako prisebna, da sva rešila pol statorja, ki bi brez najjinega hitrega ukrepanja popolnoma zgorel. To sta bila zame udarca, katerih ne bom nikoli popolnoma prebolel.«

Pa tudi v Ljubljani je tov. Milan že plaval in se celo enkrat skoraj utopil, če ne bi bilo srečnega naključja. Saljivec kot je, pa je v brzice pri turbini skočil tudi že za stavo.

Zagona nove turbine, na kateri je ves čas mislil, aktivno sicer ni dočkal, prav gotovo pa bo nov zvok, kadar pač bo, takoj zaslišal v stanovanje v Fužinah.

BOŽA SEVER

Prvo prošnjo za sprejem v službo je šestnajstletna Boža oddala v Pletenino in ker ni bila sprejeta, je poskusila še v Papirnici Vevče. V zahvalo najbrž za sprejem je Boža papirnici ostala zvesta celih 35 let.

Na Vevče je prišla med vojno, po begu iz od Nemcev okupiranega Polšnika nad Litijo, kjer je bil njen dom. Ker je bila vajena dela že od malega, ji tudi delo v tovarni ni bilo pretežko, pa čeprav je bilo takrat še težaško. Nakladanje kamionov in vagonov, to je bilo včasih delo za ženske. Danes si takšnega načina skoraj ne moremo več zamisliti. Ženske, tudi Boža seveda, so pomagale pri remontih, skladale železo v skladišču čistile okna po vsej tovarni, ko so pleskali most, so ga ženske očistile rje, plele so progo ob industrijskem tiru itd. Prvo bolj stalno delo je tov. Boža imela v črtalnici. »Včasih je bilo tako, da te je šef poslal z enega dela na drugega, če je bilo tako seveda potrebno. To pa za nas sploh ni bilo enostavno, saj si bil povsod zopet novinec in tudi sprejem nazaj na staro delo v papirni dvorani ni bil prav nič prijeten. Na mizah smo delali po dve delavki in večna borba za boljše mize je minila šele leta 1972, ko je tov. Fras uvedel v papirno tovarno novo organizacijo dela, nič koliko boljše od prejšnje,« pripoveduje. »Nikoli mi ni bilo težko delati, vendar sem prej zaradi neurejene organizacije dela v papirni dvorani marsikdaj jokala.

Prav zaradi neurejenih delovnih razmer velikokrat nismo mogle doseči norme, pa si nismo mogle prav nič pomagati.« Tudi za malico tov. Boža in njene sodelavke velikokrat niso imele časa tako ali tako pa so jo pojedle med delom. Danes je to drugače urejeno in delati je veliko lažje in lažje.

JOŽA TRTNIK

Istega dne kot Boža Severjeva je prišla v papirnico tudi tov. Joža; tako sta bili lep čas delovni tovarišici. Nekako ju je potem ločilo delo, saj je tov. Joža 10 let delala pri prvem papirnem stroju v Janeziji, na izmene in sicer so bile takrat organizirane tako, da je delala 7 noči eno za drugo. »Ne, pravega počitka podnevi res ni bilo v tistem tednu saj se človek čez dan ne more in nima časa odpočiti tako, kot se lahko čez noč. Pa je minilo,« pravi dobrovoljna Joža, ki je pozneje delala tudi v papirni dvorani, še v neurejenih razmerah ko so »števke imele vedno priviligiran položaj.« Ko je zrasel obrat tapet, se je preselila v novo delovno okolje, kjer je delala 9 let pri zavijalnem stroju. »Po 6700 rolic sem morala včasih zaviti v folijo v osmih urah, takrat, ko ni bilo še drugega zavijalnega stroja. Veliko sem delala, a mi ni bilo težko, ker se bili odnosi med sodelavci zelo dobri.« Sicer pa je bila vedno pridna delavka, saj na začetku v papirni dvorani sploh ni utegnila iti domov, ko je bila ura 14 in je bilo »šhta« konec, tako je bila zagnana.

JOŽE ZAJŠEK

Leta 1954 je prišel v tovarno iz aviacije, kjer je bil aktiven oficir. »Kot sofer sem pričel delo pri Mirku Jerihi, ki je bil šef voznega parka.« Po enem letu pa je Jožo že vozil JULKE, kot so imenovali 3-tonske TAM. Razvažal je papir po tiskarnah. Glede na dobavo pa so se tovarniška vozila vedno bolj usmerjala na prevoz surovin. No in vmes je bil še avtobus, za tiste čase zelo dober, ki je bil v glavnem v Jožkotovih rokah. »Avtobus je bil prvi izdelek Tovarne TAM te vrste in je bil namenjen za Dubrovnik. Ne vem, kako je takratnemu direktorju pok. Beriču uspelo, da ga je speljal v tovarno. Na začetku je bil zelo vprežen in silno uporaben, pozneje pa je služil le še prevozom vevških godbenikov in nogometšev Slavije ter včasih za kakšno ekskurzijo,« pravi Jožo, ki pa je prav s tistim avtobusom opravi-

vil največjo pot po Evropi v organizaciji nogometnega kluba Slavije in vevških papirničarjev z Dragom Maroltom kot vodjo poti; šli so na ogled papirnih tovarn in firm, za rezervne dele v Francijo, Nemčijo, Avstrijo, Švico in Italijo.

Tudi ob spominu na »sindikalne« prašiče, ki jih je nazaj grede tovoril iz Beograda, kamor je peljal papir, se kar nasmehne: »Kako daleč je že vse to, pa vendar je tako hitro minilo!«

Ko je šel v pokoj Mirko Jeriha, je Jožo prevzel njegovo mesto. In ko je Papirnico Vevče zapustil Andrej Pirkmaier, vodja transporta, ga je Jožo nasledil. »Nisem bil s svojim delom na tem mestu preveč zadovoljen; bolj sem bil uspešen v voznem parku. Najbolj me je neslo to, da sem bil v tem času tudi predsednik konference sindikata in in sem pač moral zagovarjati delavce in njihove pravice, po drugi strani pa sem jim moral ukazovati,« pravi. In kdor ga pozna najbrž kar vsi, vemo, da je Jožo dobričina, ki je vedno delal pošteno, kar je ena izmed njegovih velikih odlik.

HELENA LOVEC

Februarja 1947 je tov. Lenčka sklenila delovno pogodbo v papirnici in je ves čas, polnih 35 let, ni razveljavila. Najbrž so ta leta vsaj v začetku podobna drugim, zadnjih dvajset pa je Lenčka preživela v računovodstvu, najprej kot knjigovodja, nato je bila vrsto let pomočnik vodje stroškovnega knjigovodstva in zadnja štiri leta vodja stroškovnega računovodstva. Tudi Lenčka je bila, kot jo poznamo, s srcem pri računovodskem delu. Žal je nismo uspeli kaj več povprašati, ker je bila tedaj, ko se je skupina novih upokojencev uradno poslavljala, na dopustu, nabrž privikrat malo dlje, saj ji računovodsko delo prej tega ni dopuščalo.

VIDA GRUM

Tudi tov. Vida se žal zaradi dopusta ni udeležila malega skupnega slovesa ob odhodu. V tovarno je prišla leta 1947 in tako, kot velja za druge, so tudi Vidine roke poprijele za vsako delo. Lep čas je morala v strojni dodelavi, kjer je bila kar vrsto let, delati tudi na izmene. Zadnjih devajset let je delala kot vzorčarka. Razveseljivo je, da se bo njena delovna tradicija v papirnici nadaljevala preko mlajšega rodu.

Vida B.

Čuvajmo naravo

V akciji SOZD Slovenija papir: IZ STAREGA PAPIRJA NOVI IZDELKI — so sodelovali tudi učenci moščanskih osnovnih šol, ki so skupaj zbrali 97.229 kg starega papirja, od tega tudi OŠ Adolf Jakhel iz Zaloga 13.990 kg, OŠ TTT Sostro 11.700 kg, OŠ Leopold Maček Polje 2980 kg, OŠ Edvard Kardelj Polje 5729 kg in OŠ Hrušca 2290 kg.

V akciji je sodelovalo 449 slovenskih osnovnih šol, katerih učenci so zbrali 3.630.108 kg starega papirja, za katerega so prejeli 12.630.108,00 din in zmanjšali uvoz oz. prihranili 720.000,00 din, predvsem pa nadomestili predelavo za 11.324 m³ lesa in tako ohranili 57 ha gozda.

V. B.

Urška Klemenc

Milan Kocjan

Jože Černeck

Boža Sever

Marija Povirk

Joža Trtnik

Ljudmila Volf

Jože Zajšek

Povedali so nam, da je bilo letovanje v počitniškem domu prijetno

Že so se odprla šolska vrata; čas počitnic, dopustov in brezskrbnih dni je minil kar prehitro. Še pred dvema mesecema smo načrtovali, kako bomo dopust

najlepše preživel, sedaj pa so na dopustniške dni ostali le bolj ali manj prijetni spomini.

Čeprav je bilo dopustovanje na morju v letošnjem letu drago,

pa smo delavci Papirnice Vevčar imeli možnost cenenejšega letovanja. Po podatkih je organizirano letovalo nekaj nad 25% zaposlenih, največ v počitniškem domu Pineta in nekaj v prikolicah, ki so bile na željo dopustnikov nameščene na Loparju in v Medulinu ter v garsonjerah na Lošinju.

Letošnje poletje je bilo dopustnikom zelo naklonjeno, saj je k dobremu počutju precej prispevalo lepo vreme in toplo morje. Medtem, ko so si dopustniki v prikolicah in garsonjerah kuhali sami, so za goste v počitniškem domu poskrbele naše stalne kuharice.

Nekaj naših sodelavcev, ki je dopustovalo v Pineti, je na vprašanje o vtisih z letovanja odgovorilo takole:

Jožica Rupnik in mož **Stane** sta skupaj s 5-člansko družino preživela v Pineti 11 dni in bila z letovanjem zelo zadovoljna. Do sedaj je družina Rupnik letovala vsako leto, od tega zadnji dve leti v prikolici, vendar pa je bilo letošnje letovanje v Pineti prijetnejše, saj so tako odpadle vse skrbi z nabavo in kuhanjem. Otroci **Tomaž**, **Jurček** in **Peter** pa so se neutrudno igrali ob morju in v borovem gozdičku. Res, da so hišice potrebne popravila, toda to družino Rupnik ob tako lepem vremenu ni prav nič motilo.

Tudi z osebjem počitniškega doma so bili zelo zadovoljni in tako so se že letoš odločili, da bodo tudi v letu 1983 preživeli del svojega dopusta v Pineti.

Slavko Škrjanc in brat **Marjan** sta tudi s svojima družinama letovala v Pineti. Tudi za njiju je bilo letovanje prijetno. Menita, da je lokacija doma izredno lepa, borov gozdiček pa kot nalašč za igro in zaposlitev otrok. Sicer pa so bili v času, ko ni bilo za kopanje, zaposleni skoraj vsi: otroci so igrali namizni tenis, Slavko in Marjan pa sta pridno vadila balinanje, saj se je prav v tem času pripravljalo srečanje z balinarji — sosedi »Soče«. Ker pa je bila ekipa Vevčanov v sestavi: Gašperlin, Bukovec, Škrjanc izredno močna, je bila seveda zmaga že vnaprej zagotovljena. Vevčani se pač ne dajo — pa čeprav so na dopustu.

Karolina Gašperlin je s svojo štiričlansko družino letovala v Pineti že osmič zapovrstjo. Deklici **Mojca** in **Barbara** sta bili skupaj z mamicco in očkom z bivanjem tož zelo zadovoljni, predvsem zaradi lepega vremena, miru, lepe okolice in seveda dobre hrane. In tudi družina Gašperlin se je odločila, da bo letovala v Pineti tudi naslednje leto.

Martin Janžekovič je s 5-člansko družino preživljal dopust v počitniškem domu Pineta petič. Otroci **Irena**, **Katja** in **Martin** v starosti 11, 8 in 5 let so skupaj s staršema preživeli 10 brezskrbnih dni.

Oče in mamica Janžekovič sta v času dopustovanja postala prava vaditelja plavanja, kajti neumorni 5-letni sin je bil vseskozi navdušen »plavalec«. Tovariš Janžekovič je izrazil željo, naj bi bilo v poč. domu tudi v bodoče dovolj prostora za vse tiste, ki jim je dopustovanje v Pineti prijetno, ob tem pa je izredno pohvalil prizadevnost osebja počitniškega doma.

Franc Vrečar je letoval z ženo in otrokoma, **Andrejem** starim 2 leti in **Alenko**, staro komaj 4 mesece. Tovariš Vrečar meni, da je bilo letovanje izredno ceneno, lokacija pa kot nalašč za družino z majhnimi otroki. Po mnenju našega sodelavca odlikujejo počitniški dom predvsem mir, gosta senca in bližina morja.

Franc Svetek, naš dolgoletni sodelavec, ki je v DO zaposlen preko 20 let, je v letošnjem letu

skupaj s svojo družino letoval v Pineti prvič. Vtisi z letovanja so bili zato še bolj prijetni.

Alojz Kranjc je s štiričlansko družino letoval v hišici Jelovica.

»Lepa je hišica Jelovica in prijetno je letovanje v njej,« je dejal naš papirničar, ki mu je prijetno letovanje kar prehitro minilo.

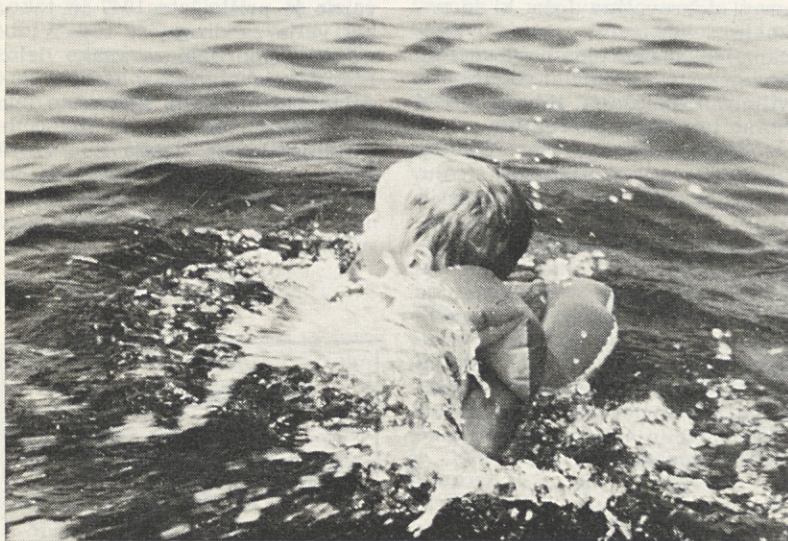
J. R.

Plaža v Pineti je za malčke še posebej primerna. Le o čem so tuhtale male glavice?

Prav nikoli se ne utrudijo ti mali razposajenci

Jurček je bil navdušen »plavalec«

Pogled na del urejene vevške plaže

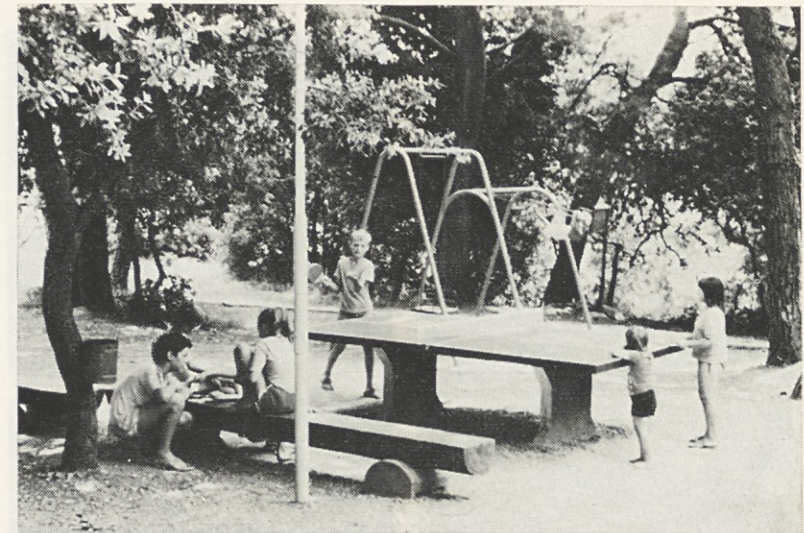
Kuharica Marija si že nekaj let prizadeva, da bi gostom kar najbolj okusno postregla

Tovarišica Pavla je v bifeju imela vedno dovolj hladnih pijač in napitkov, da je tešila »sušo«

Solata je bila sestavni del vsakega kosila; za vse priloge sta skrbeli Anica in Tončka

Borov gozdiček je bil vedno poln otroškega živzava

OBRтна ZADRUGA TRIGLAV

Ljubljana, Bobenčkova 4
61000 Ljubljana
tel. 267 - 966

TISK, GALANTERIJA IN OSTALE
OBRтNE USLUGE

Film o Vevški papirnici

Junija je bil izdelan dokumentarno-poučen-propagandni film o Papirnici Vevče z naslovom: OD VLAKEN DO PAPIRJA. Film je bil posnet v sklopu proslavljanja 140-letnice tovarne v produkciji UNIKAL studija iz Ljubljane. Scenarij za film je izdelal Vid Vilfan.

Promocije filma so se 25. junija v kinu Komuna udeležili vsi, ki so karkoli pri njem sodelovali ter instruktorji, ki so bili zadolženi za vodenje ekskurzije po tovarni.

Film prikazuje izdelavo ročno izdelanega papirja, strojno izdelavo papirja, tapetnih rolic in izdelavo lesovine z vso spremljajočo dodelavo. Ne manjkajo tudi zgodovinski podatki in gospodarske poslovne ter komercialne informacije. Dolžina predvajanja filma je 20 minut, seveda pa ga bo sčasoma treba še dopolnjevati.

Film bo služil za spoznavanje tovrstne tehnologije vsem ekskur-

zijam, ki si ga bodo prišle ogledat. S tem bo v bodoče odpadlo vodenje ekskurzije po sami tovarni, kar je iz varnostnih razlogov zelo dobrodošlo, izdelava papirja pa je na filmu z vsemi spremljajočimi pojavi tako nazorno prikazana, da se vidi več kot ob hitrem obhodu mimo stroja. Seveda pa je film primeren tudi za komercialne namene.

1. julija, ko je bil v okviru praznovanja visokega jubileja vevške papirnice organiziran PAPIRNIŠKI DAN in sicer si je lahko vsakdo od 9. do 17. ure vsako polno uro ogledal v kulturnem domu Vevče film OD VLAKNIN DO PAPIRJA in šel nato v spremstvu vodičev na ogled tovarne, si je film ogledalo preko 900 obiskovalcev, na ogled tovarne pa je šlo preko 600 krajanov, občanov od blizu in daleč ter svojcev vevških papirničarjev.

Vida B.

Likovna razstava — rdeča nit kulturnih dogodkov ob praznovanju 140-letnice Papirnice Vevče

Otvoritev razstave likovnih del v avli kulturnega doma Vevče je bil pravzaprav prvi dogodek v sklopu kulturnih prireditev ob visokem jubileju naše tovarne; pritegnil je širok krog ljubiteljev likovnega izraza. Udeleženci so bili na otvoritvi razstave prijetno presenečeni, saj je bil program otvoritve nekaj posebnega; sestavljali so ga zvoki flavte in recital Menartovih verzov.

Glede na praznovanje zavidljive obletnice proizvodnje vevškega papirja, je imela globjo vsebino — ne samo likovno. Namreč, razstavljen je bil tudi ročno izdelani papir, ki je pravzaprav temelj, na katerem se je razvi-

jala strojna izdelava papirja na Vevčah. Poleg neuporabljenega ročnega papirja so obiskovalci lahko videli tenkočutne grafične stvaritve akademskega slikarja Janeza Bernika, na ročno izdelanem papirju seveda. V dvorani doma so bili razstavljeni linorezi akad. slikarja Franeta Parova, tudi na tem našem papirju. Tako je del razstave povezoval proizvajalce in uporabnike papirja. Razstava v celoti pa je bila vez med vsemi kulturnimi dogodki v tednu praznovanja.

Drugi del razstave so sestavljala naša likovna dela — dela likovnikov Papirnice Vevče.

V knjigo vtisov je zabeleženih

čez šeststo zapisov, razstavo pa si je ogledalo skupno čez tisoč petsto obiskovalcev. Med vtisi je ogromno pohvalnih ocen in spodbudnih besed.

Veliko pozitivnih ocen je tudi s strani naših poslovnih partnerjev, ki so si razstavo ogledali.

Glede na številen obisk razstave in na ocene obiskovalcev, čutimo likovniki Papirnice Vevče, da smo sprejeti in da smo že sestavni del kulturnega dogajanja ne samo v tovarni, ampak tudi v kraju.

Vsem obiskovalcem hvala za obisk in spodbudo.

V imenu članov likovne skupine
Peter Selan

Razstavo grafik akademskih slikarjev Jožeta Bernika in Franeta Paro ter likovnih samorastnikov papirničarjev je 28. junija v avli kulturnega doma Vevče otvoril predsednik likovne sekcije tov. Peter Selan

Med zbiralci in porabniki starega papirja smo v SOZD Slovenija papir naredili velik korak; 46% papirja od porabe na prebivalca je v Sloveniji vrnjeno industriji! Pred nami je samo Japonska. 80.000 ton odpadnega papirja v letu smo zbrali Slovenci, porabili pa smo ga 180.000 ton. To je ena od skupnih akcij v SOZD, od katerih si lahko obetamo dobre rezultate.

Če sloki prsti radia utrgajo naprev in način in ga lahko prenesajo čez pogorja in morja, če kot cvetke belj zvoki violine pesmi kakor rdeče rože iz presojnega zrača — kako naj se potem smrtniki čudijo, da bog sliši njihove molitve?

M. D.

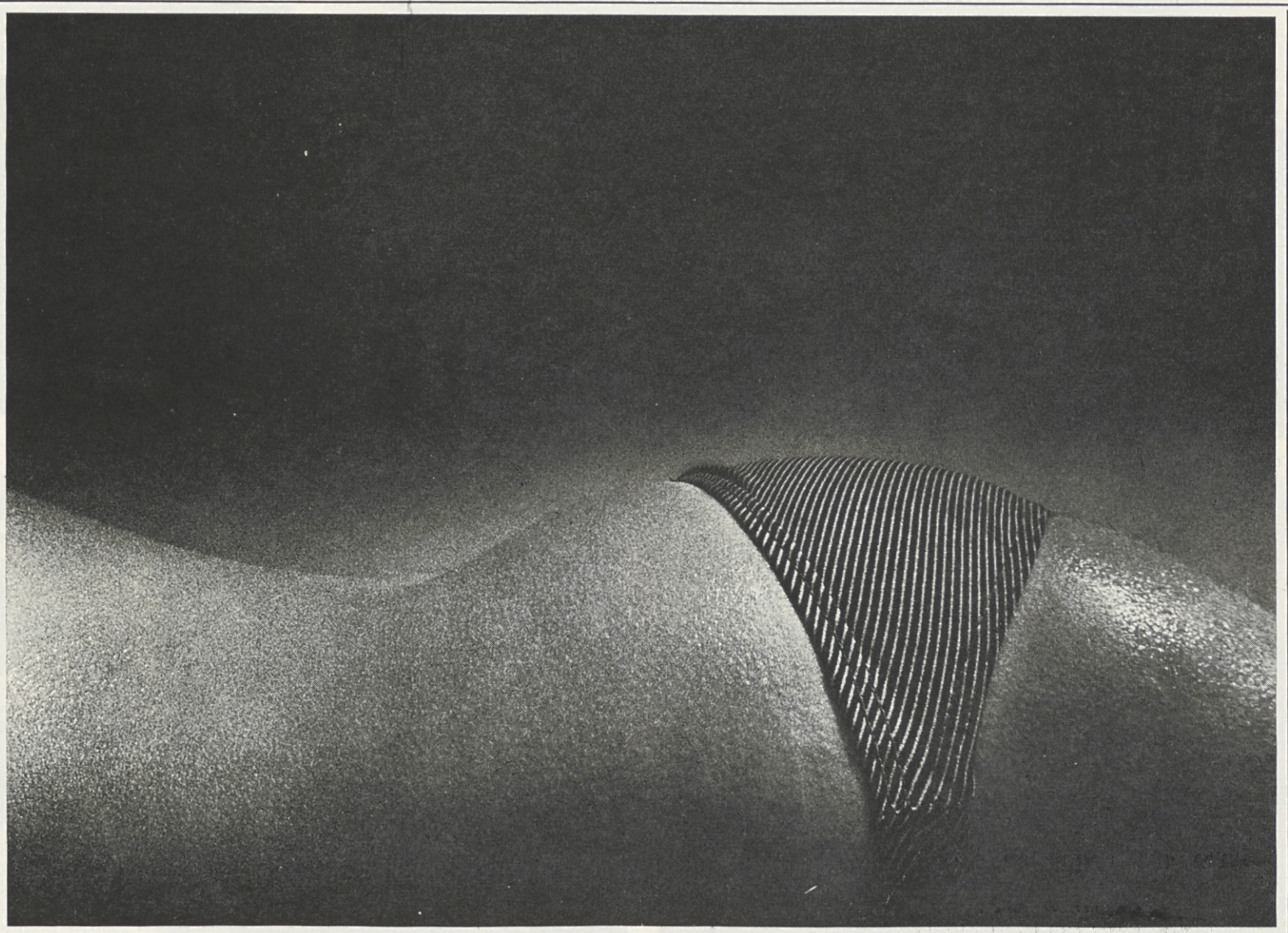
Plavalni tečaj za naše malčke

Za plavalni tečaj, ki smo ga organizirali za otroke naših delavcev, se je prijavilo 52 otrok v starosti od 4 do 12 let. Na preizkus plavanja jih je prišlo 42 in ti so tečaj tudi obiskovali do konca. Ugotovili smo, da je na preizkusu plavanja 20. 7. bilo od 42. otrok 26 neplavalcev, 10 polplavalcev in le 6 plavalcev.

Zadnji dan tečaja pa je bilo stanje naslednje: 23 otrok je splavalo, 14 je bilo polplavalcev in le pet otrok se ni naučilo plavati.

Uspeh je bil torej lep.

Jože V.

Marjan Penca: Telo (FKK Vevče)

Bogata športna aktivnost ob praznovanju 140-letnice tovarne

Na sklepnem srečanju, ki je bilo 10. julija 1982 v letnem kopalšču Vevče, so se zbrali športniki, ki so sodelovali na tekmovanjih v počastitev 140-letnice tovarne in krajevnega praznika. Predsednik komisije za šport

in rekreacijo tov. Milan Vujović je najboljšim tekmovalcem podelil nagrade in priznanja za dosežene uspehe.

V prijetnem tovariškem vzdušju smo se pogovarjali tako o minulih tekmovanjih kot o delu v

prihodnje, saj je potrebno športno dejavnost v naši DO še bolj popestriti ter v naše vrste privabiti večje število rekreativcev. Ugotovljeno je, da si delavci želijo več takšnih in podobnih tekmovanj, saj se s takšno športno aktivnostjo utrjuje zdravje, predvsem pa se krepijo prijateljske in tovariške vezi. Zaskrbljujoča je praznina predvsem pri nežnejšem spolu, saj so se dekleta udeležila samo tekmovanja v streljanju in to tri dekleta. Sicer pa je sodelovalo 148 naših delavcev v športnem srečanju v košarki, streljanju, odbojki, malem in velikem nogometu, vlečenju vrvi in tenisu. Želja, da bi izvedli tekmo v ženski odbojki, se nam žal ni izpolnila, saj so prijavitelne tekmovalke ravno za čas tekme morale opravljati druge dolžnosti okoli povabljenih poslovnih partnerjev. Upajmo, da bodo svojo obljubo glede večje udeležbe na rekreativnih večerih tudi res držale.

Najboljše sta bila organizirana streljanje in mali nogomet, saj so se tekmovalci udeležili vseh tekem, ki so bile razporejene med ponedeljkom in petkom v tekmovalnem tednu. Slabše je bilo pri ostalih panogah (veliki nogomet, odbojka in vlečenje vrvi), saj vodje teh tekmovanj niso pravočasno sestavili ekip, tako, da je bilo pred vsako tekmo potrebno dopolniti ekipe z drugimi tekmovalci.

Lahko ugotovimo, da so tekmovanja uspela, vendar pa bo potrebno doseči kontinuirano vadbo vseh panog skozi celo leto.

Rezultati:

Mali nogomet — turnir med TOZD:

1. mesto — Vzdrževanje
2. mesto — V. stroj
3. mesto — Blagovni promet

Košarka:

Mladi : Stari 42 : 12

Odbojka:

Papirnica : Ljudska tehnika 2 : 0

Tenis — posamezno prvenstvo

1. mesto — Lado Kocjančič
2. mesto — Martel Zupan
3. mesto — Andrej Mikelj

Veliki nogomet:

Debeli : Sui 5 : 7

Vlečenje vrvi:

Vzdrževanje : 5. stroj 2 : 0
Debeli : Sui 2 : 0

Streljanje — posamezno prvenstvo — moški:

1. mesto — Igor Špunt
2. mesto — Franc Škrubelj

3./4. mesto — Lampelj Matija, Zupančič T.

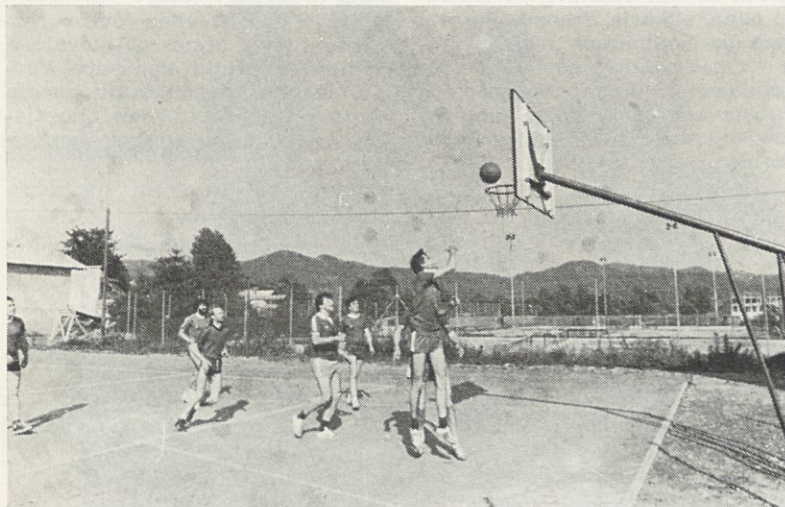
Ženske:

1. mesto — Joža Brdar
2. mesto — Marjana Štrubelj
3. mesto — Tatjana Štrubelj

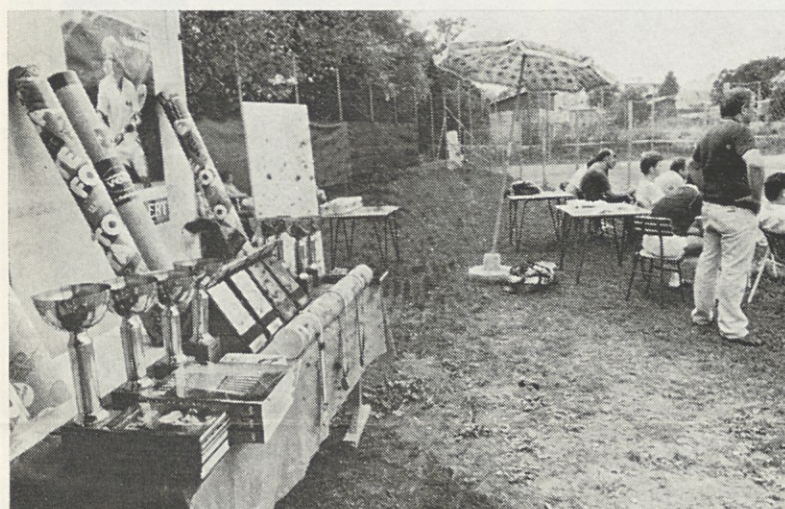
Ekipno prvenstvo — moški:

1. mesto — TOZD Blagovni promet
2. mesto — TOZD Tehnični papir
3. mesto — TOZD Grafični papir

Jože Valant

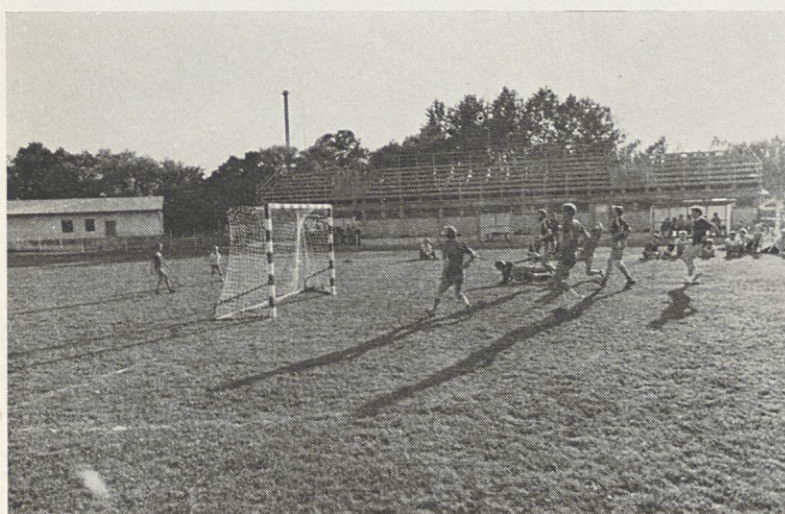
Košarkarska tekma med mladimi in stari, ki pa so tudi še mladi

V okviru športnih prireditev v počastitev jubileja vevške papirnice je bilo v športnem parku Slavija tudi veteransko prvenstvo Jugoslavije v tenisu. Na zmagovalce čakajo pokali, kolajne in darila

Tekma med debelimi in suhimi nogometaši; trenutno je v napadu »debeli« Tone

Utrinek s turnirja v malem nogometu

Dajmo vzdrževalci, vlecimo! In vlekli so do zmage...

Vlečenje vrvi je pritegnilo precejšnje število navijačev, ki so pomagali vleči z vzkliki

Starter je dal znak in peti stroj je potegnil

No, pa poprimimo še enkrat!

Cestitke najboljšim, vsem pa zahvala za »športno« sodelovanje

Dnevi so postali krajši in...

Poletje se že nagiba v jesen, obiskovalcev kopališča je vse manj in tako bomo že čez nekaj dni zaprli kopališče Vevče, poleti tako priljubljen rekreacijski center ljubiteljev plavanja. Kar prehitro je minila kopalna sezona 1982, sicer pa je bilo kopališče odprto skoraj tri mesece in pol. Število obiskovalcev kopališča je bilo odvisno od lepih sončnih dni, kopalno sezono pa lahko ocenimo, da je bila v poprečju takšna kot prejšnja leta. Na kopališču je bila tudi v letošnjem letu organizirana vrsta tečajev, preizkusov plavanja in treningov. V goste so prihajali tudi otroci VVZ Vevče in seveda druge organizirane skupine.

Malokatera delovna organizacija ima v svojem sestavu toliko športnih objektov, kot prav Papirnica Vevče. Vevško kopališče je znano daleč naokoli. V času počitnic najdejo otroci v njem veliko zadovoljstva, seveda pa so teh ugodnosti deležni prav vsi, tako otroci kot odrasli iz bližnjih in oddaljenih krajev. Kot vsako leto so tudi v letošnjem letu naši vzdrževalci opravili vrsto nujno potrebnih vzdrževalnih del. V času obratovanja kopališča pa smo dosledno izvajali predpise sanitarno-tehničnega značaja kot enega od pogojev za obratovanje javnih kopališč.

R. J.

Sončni dnevi so v kopališče Vevče privabljali mnoge kopalce od blizu in daleč

Letno kopališče Vevče, objekt družbenega standarda Papirnice Vevče, je poznano daleč naokrog po izredno lepi legi, čisti vodi in letos tudi do nizkih cenah

Rešitev prvomajske križanke

Tokrat malce z zamudo objavljamo REŠITEV PRVOMAJSKE NAGRADNE KRIŽANKE in srečne izžrebance. Za zamudo se opravičujemo s tem, da smo v slavnostni številki konec junija namenili več prostora poslovnim in gospodarskim vestem in smo naš običajni enigmatični kotiček izpustili.

Vodoravno:

SORA — MAREC — ROM — SOMI — ISE — OSMI — M — V — ZO — D — Z — AKRA — P — EREVAN — AMBA — ELMA — MEDŽERDA — DURAK — ABA — NEN — AI — AP — VAJTA — LAHI — RA — NRAVI — ONE — NEP — K — RE — ČR — DD — STIH — EM — SAN — EA — TOGO — BLAGAJNIČARKA — I — P — SET — AKOLA — HOLANDEC — VALLI — REM — J — AMAN — APA — I — PA — BOLERO — LAZE — ALS — EHNATON — OV — TITO — ROB — MU

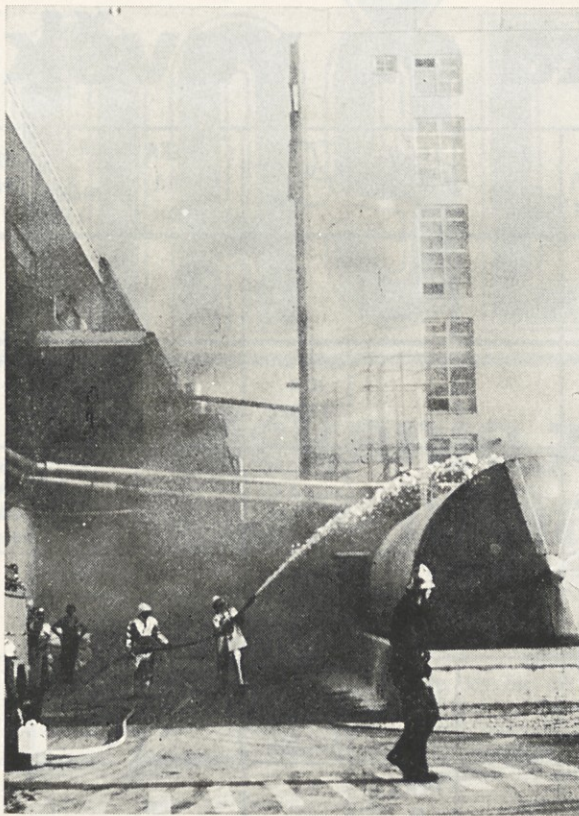
— AZ — L — OLE — TESTISI — ZID — GOJITEV — IRA — J — H — JEDACE — TC — SOTLA — A — TAPETE — LEE —

Navpično:

VB, MEDVODE, AO, RUANDA, LL, VERJE, PLET, VAT, ST, IRITIS, AKANTOS, OTERO, N, EIGER, OSAT, S, ALP, HOTEL, T, L, ORIZABA, MARIJA, ROSOMAH, ZOS, AME, B, I, JERIHA, DAN, B, ERKELA, AM, ŽENA, MAKALU, M, O, L, GOMŠ, ASSAM, ALA, AZ, T, ROMKA, JANEZIJA, EMIR, N, H, DEP, CI, AM, IHAN, DE, E, ČOPA, GAT, D, ALAT, OČE, ŽANR, RA, OLJE, EIRE, KNIN, I, R, A, SAD, OT, L, DAVČA, EPOLETE, PAPIRNICA VEVČE

280,00 din — prvo nagrado — prejme DUŠAN ALIČ, po 180,00 din prejmeta JOŽA ALIČ in SONJA ILOVAR in po 100,00 din Mateja Brdar, Rudi Smrekar st. in Marija Povirk.

Čestitamo!

V okviru proslav ob 140-letnici naše delovne organizacije je Industrijsko gasilsko društvo Papirnice Vevče izvedlo 30. junija popoldne v tovarni veliko gasilsko vajo

Veliko vajo gasilcev si je v tovarni ogledal tudi tov. Vinko Hafner

Na veliki gasilski vaji so sodelovala tudi štiri sosednja gasilska društva

33. športne igre papirničarjev Slovenije

Sladkogorska iz Sladkega vrha je bila 27. 6. 1982 organizator 23. športnih iger papirničarjev Slovenije. Udeležili so se jih tudi naši delavci, vendar na žalost maloštevilno. Tekmovanja so bila v odbojki, plavanju, malem nogometu, vlečenju vrvi, namiznem tenisu, kegljanju in šahu. Naša ekipa je sodelovala v malem nogometu, streljanju in kegljanju in dosegla viden uspeh: strelci so bili prvi, strelke tretje, kegljači drugi in nogometaši drugi.

Po končanem tekmovanju, ko smo se vračali domov, smo se dogovorili in sklenili, da se drugo leto v Radečah udeležimo 24. iger

Resnično ljubi samo tisti, ki ima tudi napake ljubljene osebe za kreposti.

Goethe

Kdor stremi po odlikovanju, ga ni zaslužil, kdor ga je zaslužil, temu ni potrebno.

Martin Kessel

papirničarjev v polnem številu in z več znanja. Da pa bi to dosegli, bo potrebna rekreacija in vadba skozi celo leto in z večjo udeležbo, saj bomo le s takšno ak-

tivnostjo pomagali predvsem sebi, pa tudi družbi, ker se bomo na delovnem mestu počutili boljše in sposobnejše.

Jože V.

Vevška ekipa na 23. športnih igrah slovenskih papirničarjev na Sladkem vrhu

Križanka ob vevškem jubileju

	VARNOSTNA OBVEŠČE- VALNA SLUŽBA	STAR FRANC. SREBR- NIK	ZVALNIK V SLOVNICI	ŠTULAR NADA	AVTOM. OZNAKA KRAPINE	IGOR OZIM	REČNI PESEK		ŠPANSKA STENA, ZAKLON	KIRURŠKI NOŽ S PREMIČNIM REZILOM	KONEC POLOTO- KA	INDIJAN- SKO PLEME V ZDA	GRUDEN	GOSTILNA V PIJAVI GORICI	Ž. IME	OBALNO PODROČ- JE S KO- PALIŠČI	JOŽE SLAK	RINA
140 LET																		
IRSKI PIGATELJ (FRANK)								NASPROT- NIK, TEKMEC										
ČEŠKI SKLADA- TELJ				BLA- GAJNA	OS. ZAJMEK (MNOŽ.)	RAJNICA, UMRLA ŽENSKA		AVTOM. OZNAKA KITAJ- SKE		BOGU ZA- OBLJUBLJ. PREDMET VRSTA ROŽ								
	PRIPADNIK PTIČJE VRSTE	SOZVOK AM.ZVEZ. DRŽAVA						VERDIJE- VA OPERA					RIMSKA 1100	VEZNIK NIKELJ				
ŠPANSKA CIGAN- KA								SOLIDAR- NE, SO- GLASNE 3,14159									PREBIVAL. IRSKE	NEM.FIZIK NOBELOV. (MAX VON...)
KRALJ ITAKE							ITAL. M. IME						IME PRIPOVED- NIKA KOSMAČA					
VULKAN- SKI IZMEČEK					NORVEŠKA ČAROBNA DEŽELA		KRATICA NA KRIŽU: JEZUG NAZAREŠKI, KRALJ JUDOV ARZEN				SVETOV- NO PR- VENSTVO	KEM. ZNAK ZA STRONCIJ	DRUGI IN PRVI SA- MOGLASNIK	NAPLAČILO RIMSKA 55				
AVT.OZ- NAKA OHRIDA			KRATICA ZA STRAN NEBA	DESNI PRITOK VOLGE				IME DVEH REK NA NIZOZEMSKEM									KEMIČNI ZNAK ZA EVROPIJ	
140 LET																		

Naš sestavljalac križank Rujo se je tudi vključil v praznovanje visokega jubileja vevških papirničarjev.

Rešitev križanke pošljite do 17. septembra v oddelek za informiranje.

Izzrebali bomo pet pravilno rešenih in reševalce nagradili s po 100,00 din.

Upamo, da boste pri reševanju uživali!

Uredništvo

Barva kože

Kot trdijo arheologi in zgodovinarji, je bila barva kože pračloveka domnevno sivorjava. Namesto kosmatosti, ki jo je človek polagamo izgubil, je pigment prevzel varstvo proti izžarevanju na soncu. V času po ledeni dobi so v tropskem podnebnju živeče človeške rase razvijale močno tvorbo pigmentov (črno, rdečo, rjavo, rumeno), medtem ko so ljudje v zmernih podnebnih pasovih postajali svetlokožci.

Nega lepote

Trepalnice, očesne veke in okolično oko okrepiti s potezami šminke je običaj, ki ga najdemo v Egiptu v vseh dobah in ga zasledimo v vseh predzgodovinskih časih. V preddinastičnih grobovih starega Egipta so v višini glave često našli ostanke malahita in svinčevega sijajnika, iz česar so s primesjo masti in olja proizvajali zeleno oziroma črno šminke. Egipčani so očesno šminke nanašali s pomočjo paličic iz lesa, slonove kosti, buona ali kamna. Za izgotavljanje šminke jim je služila škrlina plošča in kamnito strgalo, s katerim so mineral na plošči zdrobili v prah. Veliko vlogo v egipčanskem lepoticenju je igralo mazanje oz. maziljenje telesa, posebno las. V grobovih pri Naqadi so našli številne lončene posode z mastjo in mažami. Izvora in sestave maž dolgo niso mogli razvozlati. Moderna kemija je ugotovila, da sta bili osnovni substanci mast in loj rastlinskega in živalskega izvora.

S. R.

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

ZA MESEC JUNIJ

Prišli:

Jerant Avgust — pom. delavec,
Kurtović Adem — razkladalec surovin,
Vukomanović Zoran — paznik pap. stroja,
Zeljčić Rade — čistilec lesa,
Perić Stojan — I. pom. dodel. stroja,
Blesić Miroslav — čistilec lesa,
Arsić Milorad — paznik pap. stroja,
Trtnik Andreja — natak — za dol. čas,
Razdevšek Bojan — vodja kopalnišča — za dol. čas,
Demić Andjela — snažilka obratna — za dol. čas,
Osmankić Ramo — vnašalec,
Bajramović Idriz — vnašalec,
Baltić Rufad — pospravljalac izmeta,
Sedić Hasan — vnašalec,
Ljubijankić Esad — razkladalec surovin,
Tahirović Zahid — pomočnik vodje glad. stroja.

Odšli:

Zižek Vinko — mlinar,
Cvijanović Stojan — zavijač papirja,
Bašić Muharem — čistilec lesa,
Durić Omer — razkladalec surovin.

Rodili so se:

Pandža Brani sin Gradimir,
Godec Janezu sin Andrej,
Vrečar Dragici in Francu hči Alenka,
Vujković Slavku hči Anita,
Jančar Mariji in Branetu hči Jana,
Bučar Štefki sin Vasja,

Baltić Besimu sin Islam,
Jetullahi Osmanu hči Valentina,
Halkić Hamidu sin Ahmet.

ČESTITAMO!

ZA MESEC JULIJ

Prišli:

Novak Andrej — pripravnik,
Halužan Antun — strugar I,
Valant Jože — referent za šport in rekreacijo,
Fortuna Bernardka — pripravnik — za dol. čas,
Krojturović Katica — snažilka,
Fele Jolanda — servirka — za dol. čas,
Odlazek Martin — pom. delavec — za dol. čas,
Matak Marko — vzdrževalec čistilnih naprav — za dol. čas,
Zaman Vesna — blagajnik — za dol. čas,
Belić Jelica — garderober — za dol. čas,
Zumbergar Peter — garderober — za dol. čas,
Čatić Hasan — čistilec lesa,
Kličić Refik — razkladalec surovin,
Papež Maja — servirka — za dol. čas,
Babnik Aleksander — pom. delavec — za dol. čas,
Glavina Drago — paznik pap. stroja,
Jaklin Ilonka — dovažalka,
Miškić Mira — pom. kuharja I,
Ter Danica — dovažalka.

Odšli:

Anžur Albin — strojevodja pap. stroja — upokojen,
Duh Josip — strojnik I — upokojen,

Cernec Jože — atestirani varilec — upokojen,
Levičnik Ivana — vodja finančne službe — upokojena,
Povirk Marija — finančni rač. — bilancist,
Rahne Ivana — stroškovni knjigovodja — upokojena,
Peternel Ivka — tajnica direktorja — upokojena,
Volf Ljudmila — referent za soc. zav. — upokojena,
Klemenc Urška — pregledovalka — upokojena,
Moškrič Ljudmila — pregledovalka — upokojena,
Vidović Anica — zavijalka — upokojena,
Vida Jovan — razkladalec surovin,
Škerjanec Vili — pom. delavec — v JLA,
Pahor Igor — pom. vodje zav. stroja formatov — v JLA,
Igrishita Enver — vodja vzdolžno rezal. stroja — v JLA,
Grigić Antun — vnašalec vlaknin — v JLA,
Karadžić Momčilo — voznik viličarja,
Pörš Marta — prebiralka-števka,
Koejan Milan — strojnik vodne turbine — upokojen,
Medić Mehmedalija — II. pom. preč. rezal. stroja,
Buljubašić Jusuf — II. pom. dodel. stroja.

Rodili so se:

Stropnik Mariji sin Jure,
Trtnik Alešu hči Sintja,
Skrjanc Francu sin Primož,
Lepen Dragotinu hči Irena.

ČESTITAMO!

SUSILNA KOMORA ZA PREMAZ NEKAJ ČASA SUŠILNICA ČEŠPELJ

Sušilni kanal za premazni stroj so Angleži poslali s kamionskim transportom. Eden od kamionov se je nekoliko dlje zadržal v Nemčiji in prispel v tovarno z nekajdnevno zakasnitvijo. Carinjenje se je opravljalo v tovarni. In tovor tega zadnjega kamiona se je cariniku zdel strašno čuden; nikakor mu ni bilo mogoče dopovedati, da je to zadnji del sušilne komore. Carinik ga je carinil pod šifro »sušilnica za češplje« (sušara za šljive — uradno), seveda z višjo carinsko stopnjo. Kar nekaj časa je trajalo, da je bila naša pritožba ugodno rešena.

Zahvale

Sodelavkam in sodelavcem družbenega standarda se iskreno zahvaljujem za izraze sožalja in darovano cvetje ob smrti mojega očeta; hvala vsem, ki ste ga spremili na zadnji poti.

Marija Bulić

Iskrena hvala bivšim sodelavkam za izraženo sožalje, podarjeno cvetje in za spremstvo na zadnji poti moje pokojne mame Marije Kožuh.

Marija Globokar

Iskrena hvala vsem sodelavcem za izraženo sožalje, podarjeno cvetje in za spremstvo na zadnji poti mojega pokojnega očeta Alojzija Ručigaja.

Mili Jeriha

NAŠE DELO

Glasilo delovne organizacije Papirnice Vevče — Izdaja ga delavski svet — Izdaja vsak mesec — Glavni in odgovorni urednik Vida Bartol — Uredniški odbor: Razdevšek Jožica, Zajec Ignac, Marolt Jože, Fras Franc, Razdevšek Silvo, Bogovič Ivo, Grad Andrej — Tehnični urednik: Marjan Ivanuš, ČGP Delo, TOZD Delavska enotnost, Ljubljana, uredništvo za urejanje glasil delovnih organizacij — Tisk tiskarne Tone Tomšič, Ljubljana — Naslov uredništva: Papirnica Vevče, Vevška cesta 52, 61260 Ljubljana-Polje. Po mnenju Republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/72 z dne 21. 1. 1976 šteje ta publikacija med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.